

साप्ताहिक चालू घडामोडी 01 जानेवारी ते 07 जानेवारी 2023

राष्ट्रीय बातम्या

दीनदयाल अंत्योदय योजना-राष्ट्रीय ग्रामीण उपजीविका अभियान (DAY-NRLM) ने प्रज्वला चॅलेंज सुरू करण्यात आले.

- दीनदयाल अंत्योदय योजना-राष्ट्रीय ग्रामीण उपजीविका अभियान (DAY-NRLM) ने प्रज्वला चॅलेंज सुरू केले आहे. प्रज्वला चॅलेंज हे ग्रामीण विकासात परिवर्तन घडवून आणणाऱ्या कल्पना, उपाय आणि कृतींना आमंत्रित करण्यासाठी सुरू करण्यात आले आहे.

प्रमुख मुद्दे

- प्रज्वला चॅलेंजची सुरुवात ग्रामीण विकास मंत्रालयाचे सचिव श्री शैलेश कुमार सिंह यांनी नवी दिल्ली येथे केली.
- इनोव्हेशन टेक्नॉलॉजी सोल्यूशन्स, सर्वसमावेशक वाढ, व्हॅल्यू चेन इंटरव्हेशन, वर्धित महिला उद्योजकता आणि किफायतशीर उपायांबद्दलच्या कल्पना आणि उपायांची अपेक्षा करणे हे या मिशनचे उद्दिष्ट आहे.
- प्रज्वला चॅलेंजचे अर्ज 29 डिसेंबर 2022 ते 31 जानेवारी 2023 पर्यंत खुले आहेत.
- शॉर्टलिस्ट केलेल्या कल्पना मिशनद्वारे मान्य केल्या जातील आणि त्यांना तज्ञ पॅनेलकडून मार्गदर्शन
- समर्थन आणि वाढीसाठी उष्मायन समर्थन प्रदान केले जाईल.
- शीर्ष 5 कल्पनांना प्रत्येकी 2 लाख रुपयांचे बक्षीस दिले जाईल.
- प्रज्वला चॅलेंज लॉन्च इव्हेंटमध्ये श्री चरणजित सिंग, अतिरिक्त सचिव (RL), मंत्रालयाचे वरिष्ठ अधिकारी, राज्य ग्रामीण उपजीविका अभियानाचे प्रमुख राज्य अभियान संचालक, स्टार्ट-अप, इनक्यूबेटर आणि एनजीओ प्रतिनिधी उपस्थित होते.
- प्रज्वला चॅलेंज हे मुख्य वैज्ञानिक सल्लागाराच्या कार्यालयाद्वारे मंथन पोर्टलमध्ये आणि मोठ्या संख्येने अर्जदारांपर्यंत पोहोचण्यासाठी BIMTECH-अटल इनोव्हेशन मिशन पोर्टलमध्ये देखील सामायिक केले जाईल.

भारतातील पहिली अंडरवॉटर मेट्रो डिसेंबर 2023 पर्यंत कार्यान्वित होईल.

- भारतातील पहिली अंडरवॉटर मेट्रो सेवा, कोलकाता मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन (KMRC) ने सांगितले की, पूर्व-पश्चिम मेट्रो कॉरिडॉर प्रकल्प डिसेंबर 2023 पर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे. यासह, कोलकाता मेट्रोच्या मुकुटात आणखी एक पंख जोडले जात आहे. देशातील मेट्रो रेल्वे. कोलकाता मेट्रो, ज्याने 1984 मध्ये आपला प्रवास सुरू केला होता, त्याचा विस्तार संपूर्ण शहर आणि त्याच्या बाहेरील भागात केला जात आहे. हुगली नदीतून धावणारी अंडरवॉटर मेट्रो हावडा आणि कोलकाता या जुव्या शहरांना जोडेल.

भारतातून कॉफीची निर्यात जवळपास 2% वाढून 4 लाख टन झाली.

- आशियातील तिसरा सर्वात मोठा उत्पादक आणि निर्यातदार भारताकडून कॉफीची शिपमेंट 2022 मध्ये 1.66 टक्क्यांनी वाढून 4 लाख टन झाली आहे. 2021 मध्ये निर्यात 3.93 लाख टन होती. मूल्याच्या दृष्टीने, कॉफीची निर्यात 2022 मध्ये 8,762.47 कोटी रुपये होती जी मागील वर्षी 6,984.67 कोटी रुपये होती. भारत झटपट कॉफी व्यतिरिक्त रोबस्टा आणि अरेबिका या दोन्ही जाती पाठवते.
- देशाच्या 70% पेक्षा जास्त उत्पादनांची निर्यात केली जाते. अन्न आणि कृषी संघटना (FAO) नुसार भारत कॉफीचा आठवा सर्वात मोठा निर्यातदार देश आहे.

अमित शाह यांच्या हस्ते कर्नाटकात केंद्रीय गुप्तहेर प्रशिक्षण संस्थेची पायाभरणी करण्यात आली.

- केंद्रीय गृह आणि सहकार मंत्री श्री अमित शहा यांनी कर्नाटकातील देवनहल्ली येथे केंद्रीय गुप्तहेर प्रशिक्षण संस्थेची (CDTI) पायाभरणी केली आणि इंडो-तिबेट सीमा पोलिसांच्या (ITBP) निवासी आणि प्रशासकीय संकुलांचे उद्घाटन केले. श्री अमित शहा यांनी उद्घाटन केलेल्या ITBP च्या निवासी संकुलांमध्ये निवासी क्वार्टर, संयुक्त इमारत, 120 जवानांसाठी बॅरेक्स, स्टाफ ऑफिसर्स मेस आणि ऑफिसर्स मेस यांचा समावेश आहे. यावेळी कर्नाटकचे मुख्यमंत्री श्री बसवराज बोम्मई, केंद्रीय मंत्री श्री प्रल्हाद जोशी यांच्यासह अनेक मान्यवर उपस्थित होते.

आयुर्वेदातील संशोधन आणि विकासाला चालना देण्यासाठी आयुर्वेद व्यावसायिकांसाठी 'SMART' कार्यक्रम सुरू करण्यात आला.]

- नॅशनल कमिशन फॉर इंडियन सिस्टम ऑफ मेडिसिन (NCISM) आणि केंद्रीय आयुर्वेदिक विज्ञान संशोधन परिषद (CCRAS) च्या अंतर्गत वैद्यकीय शिक्षणाचे नियमन आणि वैज्ञानिक संशोधन आयोजित करण्यासाठी 'SMART' (Scope for Mainstreaming Ayurveda Research in Teaching Professionals) हा प्रकल्प सुरू करण्यात आला. आयुर्वेद महाविद्यालये आणि रुग्णालये यांच्या माध्यमातून प्राधान्य आरोग्य सेवा संशोधन क्षेत्रात वैज्ञानिक संशोधनाला चालना देण्याचा या कार्यक्रमाचा उद्देश आहे.

'SMART' चे प्रमुख मुद्दे:

- ऑस्टियोआर्थरायटिस, आयर्न डेफिशियन्सी अॅनिमिया, क्रॉनिक ब्रॉन्कायटिस, डिस्लीपिडेमिया, संधिवात, लठ्ठपणा, मधुमेह मेलिटस, सोरायसिस, सामान्यीकृत चिंता विकार, नॉन-एन्झायटीस यासह आरोग्य सेवा संशोधन क्षेत्रातील नाविन्यपूर्ण संशोधन कल्पना ओळखणे, समर्थन देणे आणि प्रोत्साहन देणे या उद्देशाने प्रस्तावित उपक्रमाची संकल्पना आहे.
- पात्र आयुर्वेद शैक्षणिक संस्था 10 जानेवारी 2023 पर्यंत अर्ज करू शकतात. संपर्क माहिती, पात्रता निकष आणि अर्ज प्रक्रियेसंबंधीचे सर्व तपशील NCISM द्वारे सर्व मान्यताप्राप्त शैक्षणिक संस्था आणि रुग्णालयांना सामायिक केले गेले आहेत.

4:1 या बहुमताच्या निकालात, सर्वोच्च न्यायालयाला नोटाबंदी प्रक्रियेत कोणताही दोष आढळला नाही.

- सुप्रीम कोर्टाच्या पाच न्यायाधीशांच्या घटनापीठाने मोदी सरकारच्या 2016 च्या 500 आणि 1,000 रुपयांच्या नोटा चलनातून रद्द करण्याचा निर्णय कायम ठेवला आणि हा निर्णय कार्यकारी धोरणाबाबत होता आणि तो मागे घेता येणार नाही असे म्हटले. नोटाबंदीला आव्हान देणाऱ्या 58 याचिका न्यायालयाने फेटाळल्या आणि केंद्र सरकारच्या निर्णय प्रक्रियेत दोष नसल्याचे सांगितले.
- न्यायमूर्ती बी.आर. गवई, न्यायमूर्ती एस. अब्दुल नझीर, न्यायमूर्ती एस. बोपण्णा आणि न्यायमूर्ती व्ही. रामसुब्रमण्यन यांनी नोटाबंदीच्या समर्थनार्थ निकाल दिला तर न्यायमूर्ती बी.व्ही. नागरथना यांनी त्यांच्या नकारार्थक निकाल दिला.

न्यायालयाचा निकाल:

- नोटाबंदीचा निर्णय कोणत्याही कायदेशीर किंवा घटनात्मक त्रुटींमुळे ग्रस्त नाही. नोटाबंदी प्रक्रियेच्या वैधतेची संबंधित मुख्य मुद्द्याशी संबंधित मुद्द्यांवर निर्णय घेण्यासाठी भारताच्या सरन्यायाधीशांच्या योग्य खंडपीठासमोर याचिका दाखल केल्या जाऊ शकतात.
- ज्या याचिकाकर्त्यांना या निकालातून दिलासा मिळाला नाही ते नोटाबंदीच्या वैधतेची संबंधित मुद्द्यांवर निर्णय घेण्यासाठी भारताच्या सरन्यायाधीशांच्या योग्य खंडपीठासमोर हा मुद्दा मांडू शकतात. मात्र, या निकालाविरोधात पुनर्विलोकन याचिका दाखल झाल्यासच या मुद्द्याला आव्हान दिले जाऊ शकते, असे कायदेतज्ज्ञांनी सांगितले.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे कोलकाता येथील जोका येथे डॉ. श्यामा प्रसाद मुखर्जी राष्ट्रीय जल आणि स्वच्छता संस्थेचे उद्घाटन केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे कोलकाता येथील जोका येथे डॉ. श्यामा प्रसाद मुखर्जी राष्ट्रीय जल आणि स्वच्छता संस्था (SPM-NIWAS) चे उद्घाटन केले. SPM-NIWAS ची स्थापना जोका, डायमंड हार्बर रोड, कोलकाता, पश्चिम बंगाल येथे 8.72 एकर जागेवर 100 कोटी रुपयांच्या बजेटमध्ये करण्यात आली आहे.
- पेयजल आणि स्वच्छता विभाग (DDWS) चा उद्देश सार्वजनिक आरोग्य अभियांत्रिकी, स्वच्छता आणि स्वच्छता या क्षेत्रातील ज्ञान आणि क्षमता-निर्मितीतील अंतर कमी करणे, लहान, मध्यम आणि दीर्घकालीन अभ्यासक्रमांद्वारे आहे जे केवळ अभियांत्रिकीशी संबंधित नाहीत तर व्यवस्थापन, आरोग्य, लेखा, कायदा आणि सार्वजनिक धोरणांचे पैलू देखील समाविष्ट करतात.

त्रिपुरामध्ये मतदानाचा टक्का 90 टक्क्यांपेक्षा जास्त करण्यासाठी निवडणूक आयोगाने 'मिशन-929' लाँच केले.

- निवडणूक आयोग (EC) त्रिपुरातील 929 मतदान केंद्रांवर लक्ष केंद्रित करत असून, या वर्षाच्या सुरुवातीला होणाऱ्या विधानसभा निवडणुकीत 92 टक्के मतदान करण्याचे लक्ष्य ठेवले आहे. या बूथवर 89 टक्क्यांपेक्षा कमी मतदान झाले, जे 2018 च्या विधानसभा निवडणुकीत 3,328 बूथवर सरासरी होते. विधानसभा निवडणुका शांततेत पार पाडण्यासाठी निवडणूक आयोग 'मिशन झिरो पोल व्हायोलन्स'वर काम करत आहे.

- ECI नुसार, 2018 च्या विधानसभा निवडणुकीत या बूथवर 89 टक्क्यांपेक्षा कमी मतदान झाले. हे बूथ वगळता राज्यातील जवळपास सर्व बूथवर 91% किंवा त्याहून अधिक मतदान झाले आहे. 2018 च्या त्रिपुरा विधानसभा निवडणुकीत मतदानाची टक्केवारी 89.5% होती.

साडी महोत्सवाचा दुसरा टप्पा "विरासत" नवी दिल्लीत सुरू होत आहे.

- साडी महोत्सवाचा दुसरा टप्पा "विरासत" - भारतातील 75 हाताने विणलेल्या साड्यांचा उत्सव 3 ते 17 जानेवारी 2023 दरम्यान हॅडलूम हाट, जनपथ, नवी दिल्ली येथे सुरू होईल. विरासत हा साडी महोत्सव वस्तोद्योग मंत्रालयाने आयोजित केला आहे. दुस-या टप्प्यात देशाच्या विविध भागातून 90 स्पर्धक सहभागी झाले आहेत.

राज्ये	साडीचे प्रमुख प्रकार
आंध्र प्रदेश	उप्पडा जमधनी साडी, व्यंकटगिरी जामदानी कॉटन साडी, कुप्पडम साडी, चिरला सिल्क कॉटन साडी, माधवरम साडी आणि पोलावरम साडी
केरळा	बलरामपुरम साडी आणि कासवू साडी
तेलंगणा	पोचमल्ली साडी, सिद्धीपेट गोल्लाबम्मा साडी आणि नारायणपेट साडी
तामिळनाडू	कांचीपुरम सिल्क साडी, अर्नी सिल्क साडी, थिरुबुवनम सिल्क साडी, विलांदाई कॉटन साडी, मदुराई साडी, परमाकुडी कॉटन साडी, अरुप्पुकोट्टई कॉटन साडी, दिंडीगुल कॉटन साडी, कोईम्बतूर कॉटन साडी, सेलम सिल्क साडी, आणि कोईम्बटोर कॉटन साडी साड्या
महाराष्ट्र	पैठणी साडी, करवथ काठी साडी, आणि नागपूर कॉटन सिल्क
छत्तीसगड	चंपा ची तुसार सिल्क साडी
मध्य प्रदेश	माहेश्वरी साडी आणि चंदेरी साडी
गुजरात	Patola Sari, Tangaliya Sari, Ashawali Sari and Kuchchi Sari/Bhujodi Sari
राजस्थान	कोटा दोराई साडी
उत्तर प्रदेश	ललितपुरी साडी, बनारस, जंगला, तंचोई, कटवर्क आणि जामदानी
जम्मू आणि काश्मीर	पश्मिना साडी
बिहार	भागलपुरी सिल्क साडी आणि गोपालपूर टसर साडी
ओडिशा	कोटपड साडी आणि गोपाळपूर टसर साडी
पश्चिम बंगाल	जामदानी, संतीपुरी आणि टांगेल

राज्ये	साडीचे प्रमुख प्रकार
झारखंड	तुषार आणि गिच्छा सिल्क साडी
कर्नाटक	इकल साडी
आसाम	मुगा सिल्क साडी, मेखला चादर (साडी)
पंजाब	एम्बेड. आणि क्रॉच (फुलकारी)

108 व्या भारतीय विज्ञान काँग्रेसचे पंतप्रधान मोदींच्या हस्ते उद्घाटन करण्यात आले.

- व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे, भारतीय विज्ञान काँग्रेसच्या (Indian Science Congress - ISC) 108 व्या आवृत्तीचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते अधिकृतपणे उद्घाटन करण्यात आले. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ आपल्या शताब्दी वर्षानिमित्त ISC चे पाच दिवसीय 108 वे सत्र आयोजित करत आहे.

राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी जयपूरमधील संविधान उद्यानाचे उद्घाटन केले.

- भारताच्या राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी 3 जानेवारी 2023 रोजी राजभवन, जयपूर येथे संविधान उद्यान, मयूर स्तंभ, राष्ट्रीय ध्वज पोस्ट, महात्मा गांधी यांचा पुतळा आणि महाराणा प्रताप यांचे उद्घाटन केले. भारताच्या राष्ट्रपतींनी राजस्थानमधील सौर ऊर्जा क्षेत्रांसाठी पारिषद प्रणालीचे व्हर्चुअली उद्घाटन केले. यासोबतच त्यांनी SJVN लिमिटेडच्या 1000 MV बिकानेर सौर ऊर्जा प्रकल्पाची पायाभरणी केली.

ऑनलाइन गेमिंगसाठी मसुदा मार्गदर्शक तत्त्वे, स्वयं-नियामक संस्था प्रस्तावित करण्यात आली.

- आयटी नियमांच्या मसुद्यात बदल करताना, सरकारने भारतात कार्यरत असलेल्या आंतरराष्ट्रीय ऑनलाइन गेमिंग कंपन्यांसाठी स्वयं-नियामक संस्था प्रस्तावित केल्या आहेत, परंतु ते सट्टेबाजीला परवानगी देणार नाही. सोमवारी जारी करण्यात आलेल्या ऑनलाइन गेमिंग मार्गदर्शक तत्त्वांच्या मसुद्यात ग्राहकांना गेमिंग व्यसन आणि आर्थिक नुकसान तसेच वापरकर्ता प्रमाणीकरणाच्या जोखमीपासून संरक्षण करण्यासाठी पावले समाविष्ट आहेत.

भारत सरकार सोशल मीडिया प्लॅटफॉर्मवर ऑनलाइन बेटिंगच्या जाहिरातीवर बंदी घालण्याचा प्रस्ताव सादर करणार आहे.

- भारत सरकार सोशल मीडिया प्लॅटफॉर्मवर ऑनलाइन बेटिंगच्या जाहिरातीवर बंदी घालण्याचा प्रस्ताव सादर करणार आहे. भारतीय ऑनलाइन गेमिंग बाजारावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी केंद्र सरकारने अलीकडेच माहिती तंत्रज्ञान (Intermediary Guidelines and Digital Media Ethics Code) नियम, 2021 ची सुधारणेसाठी शिफारस केली आहे. कौशल्य-आधारित गेममुळे होणाऱ्या कोणत्याही हानीपासून ग्राहकांचे संरक्षण करण्यासाठी ही सूचना करण्यात आली होती.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी 13 जानेवारी 2023 रोजी वाराणसी, उत्तर प्रदेश ते दिब्रुगड, आसाम असा जगातील सर्वात लांब नदीवरील कूझ "गंगा विलास" लाँच करणार आहेत.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी 13 जानेवारी 2023 रोजी वाराणसी, उत्तर प्रदेश ते दिब्रुगड, आसाम पर्यंत जगातील सर्वात लांब नदीवरील कूझ "गंगा विलास" लाँच करणार आहेत. मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांनी आम्हाला कळवले आहे की पंतप्रधानांच्या आगमनाची आणि लाँचची सर्व तयारी पूर्ण झाली आहे.

मुख्य मुद्दे

- "गंगा विलास" कूझ उत्तर प्रदेश ते दिब्रुगड असा 3200 किलोमीटरचा प्रवास करेल.
- हे जागतिक वारसा स्थळांसह 50 हून अधिक महत्त्वाच्या वास्तू स्थानांवर थांबेल.
- सुंदरबन डेल्टा आणि काझीरंगा राष्ट्रीय उद्यान ही फक्त दोन राष्ट्रीय उद्याने आणि वन्यजीव अभयारण्य आहेत.
- परदेशात 32 स्विस पर्यटकांसह 22 डिसेंबर रोजी कोलकाताहून निघालेली गंगा विलास कूझ 6 जानेवारीला वाराणसीला पोहोचेल.
- गंगा विलास कूसेसचे संचालक राज सिंह यांच्या मते, स्विस पर्यटक वाराणसीला जातील आणि शहरातील आध्यात्मिक आणि धार्मिक स्थळे पाहतील.
- 11 नोव्हेंबर रोजी मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांनी कूझचे वेळापत्रक जाहीर केले होते.

राष्ट्रीय हरित हायड्रोजन मिशनसाठी मंत्रिमंडळाने 19,744 कोटी रुपये मंजूर केले.

- केंद्रीय मंत्रिमंडळाने राष्ट्रीय हरित हायड्रोजन मिशनसाठी 19,744 कोटी रुपयांच्या प्रारंभिक खर्चास मान्यता दिली. 2021 मध्ये 75 व्या स्वातंत्र्यदिनी देशाला संबोधित करताना, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी स्वातंत्र्याची 100 वर्षे पूर्ण करण्यापूर्वी भारताला ऊर्जा-स्वतंत्र बनवण्याच्या केंद्राच्या उद्दिष्टाच्या अनुषंगाने हरित इंधनासाठी राष्ट्रीय मिशन सुरू केले. ग्रीन हायड्रोजनचे देशांतर्गत उत्पादन वाढवणे आणि इलेक्ट्रोलायझर्सच्या उत्पादनाला प्रोत्साहन देणे हे चार घटक या मिशनमध्ये असतील.

भारताच्या राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी 4 जानेवारी 2023 रोजी राजस्थानच्या पाली येथे भारत स्काउट्स आणि मार्गदर्शकांच्या 18 व्या राष्ट्रीय जंबोरीचे उद्घाटन केले.

- भारताच्या राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी 4 जानेवारी 2023 रोजी पाली, राजस्थान येथे भारत स्काउट्स आणि गाईड्सच्या 18 व्या राष्ट्रीय जंबोरीचे उद्घाटन केले.
- भारत स्काउट्स आणि गाईड्स कोणत्याही पंथ, वंश किंवा लिंगाचा भेद न करता मुला-मुलींच्या चारित्र्यनिर्मितीसाठी काम करतात. संस्था समर्पण आणि सेवेच्या भावनेने कार्य करत आहे ज्यामुळे मानवतेचे कल्याण होईल.

TEST SERIES
Marathi & English

**जिल्हा परिषद (ZP)
भरती 2023**

आरोग्य कर्मचारी पदांसाठी

10 Full Length Tests

भारताने आशियाई पॅसिफिक पोस्टल युनियनचे नेतृत्व स्वीकारले.

- भारताने जानेवारी 2023 मध्ये एशिया पॅसिफिक पोस्टल युनियन (APPU) चे नेतृत्व स्वीकारले आहे. डॉ विनया प्रकाश सिंह 4 वर्षांच्या कार्यकाळासाठी युनियनच्या महासचिवपदाची जबाबदारी स्वीकारतील.
- आशिया-पॅसिफिकमधून या आंतरराष्ट्रीय संघटनेत 32 सदस्य आहेत. हा यूननमधील एक विशिष्ट विभाग आहे. या क्षेत्रातील युनिव्हर्सल पोस्टला ही एकमेव प्रतिबंधित युनियन आहे. एशिया पॅसिफिक पोस्टल युनियनचे मुख्यालय बँकॉक, थायलंड येथे आहे,

सायलेंट व्हॅली नॅशनल पार्कने गेल्या महिन्यात पक्ष्यांच्या 141 प्रजाती शोधल्या आहेत, त्यापैकी 17 पक्ष्यांच्या नवीन प्रजाती आहेत.

- सायलेंट व्हॅली नॅशनल पार्कने गेल्या महिन्यात पक्ष्यांच्या 141 प्रजाती शोधल्या आहेत, त्यापैकी 17 पक्ष्यांच्या नवीन प्रजाती होत्या. सायलेंट व्हॅलीमध्ये एकूण 175 प्रजातींचे पक्षी आढळून आले आहेत. 27, 28 आणि 29 डिसेंबर 2022 रोजी सायलेंट व्हॅली येथे पक्षी सर्वेक्षण केले गेले आणि सायलेंट व्हॅलीमधील पहिल्या पक्षी सर्वेक्षणाच्या 30 व्या वर्धापन दिनानिमित्त हे सर्वेक्षण करण्यात आले.

सायलेंट व्हॅली नॅशनल पार्कमध्ये पक्ष्यांच्या नवीन प्रजाती

- Brown wood owl
- Banded Bay Cuckoo
- Malabar Woodshrike
- White-throated Kingfisher
- Indian Nightjar
- Jungle Nightjar
- Large Cuckooshrike

पं. दीनदयाल उपाध्याय विभाग हा भारतीय रेल्वेचा सर्वात लांब संपूर्ण एबीएस विभाग बनला आहे.

- पं. दीनदयाल उपाध्याय विभाग (762 किमी) हा भारतीय रेल्वेचा सर्वात लांब पूर्ण स्वयंचलित ब्लॉक सिग्नलिंग विभाग बनला आहे. भारतीय रेल्वेच्या सध्याच्या उच्च घनतेच्या मार्गावर अधिक गाड्या चालवण्याची क्षमता वाढवण्यासाठी, स्वयंचलित ब्लॉक सिग्नलिंग (ABS) हा एक किफायतशीर उपाय आहे. भारतीय रेल्वे मिशन मोडवर स्वयंचलित ब्लॉक सिग्नलिंग सुरू करत आहे. 2022-23 मध्ये ABS 268 Rkm वर कार्यान्वित करण्यात आले आहे. 31.12.2022 पर्यंत, IR वर 3706 किमी मार्गावर ABS प्रदान केले गेले आहे. ऑटोमॅटिक सिग्नलिंगच्या अंमलबजावणीमुळे, क्षमतेत वाढ होऊन अधिक ट्रेन सेवा शक्य होईल.

प्रसार भारतीच्या प्रसारण पायाभूत सुविधा आणि नेटवर्कमध्ये सुधारणा करण्यासाठी केंद्रीय मंत्रीमंडळाने 2,500 कोटी रुपयांपेक्षा जास्त किमतीच्या योजनेला मंजूरी दिली.

- प्रसार भारतीची प्रसारण पायाभूत सुविधा आणि नेटवर्क अपग्रेड करण्याच्या प्रयत्नात, आर्थिक घडामोडींच्या कॅबिनेट समितीने (CCEA) दूरदर्शन आणि ऑल इंडिया रेडिओसाठी 2,500 कोटी रुपयांपेक्षा जास्त किमतीच्या योजनेला मंजूरी दिली. योजनेअंतर्गत, आठ लाख डीडी फ्री डिश डीटीएच सेट टॉप बॉक्स (एसटीबी) देखील दुर्गम, आदिवासी, LWE, सीमावर्ती भागात आणि 'आकांक्षी' जिल्ह्यांमध्ये राहणाऱ्या लोकांना वितरित केले जातील.

केंद्रीय मंत्री डॉ जितेंद्र सिंह यांनी राष्ट्रीय जीनोम संपादन आणि प्रशिक्षण केंद्राचे (NGETC) उद्घाटन केले.

- केंद्रीय मंत्री डॉ जितेंद्र सिंह यांनी आज नॅशनल अँग्री-फूड बायोटेक्नॉलॉजी इन्स्टिट्यूट (NABI) मोहाली, पंजाब येथे "नॅशनल जीनोम एडिटिंग आणि ट्रेनिंग सेंटर" चे उद्घाटन केले. मंत्र्यांनी त्याच वेळी अन्न आणि पोषण सुरक्षा या 4 दिवसीय आंतरराष्ट्रीय परिषदेचे उद्घाटन केले.
- "नॅशनल जीनोम एडिटिंग अँड ट्रेनिंग सेंटर" (एनजीईटीसी) ही एक छतावरील अत्याधुनिक सुविधा आहे जी CRISPR-Cas9 मध्यस्थ जीनोमसह विविध जीनोम संपादन पद्धती स्वीकारण्यासाठी प्रादेशिक गरजा पूर्ण करण्यासाठी राष्ट्रीय व्यासपीठ म्हणून काम करेल.

संभाव्य संपादनासाठी भारताने अर्जेटिनामधील दोन लिथियम आणि एक तांब्याच्या खाणीची ओळख पटवली आहे.

- भारत सरकारने जाहीर केले आहे की त्यांनी अर्जेटिनामध्ये दोन लिथियम खाणी आणि एक तांब्याची खाण ओळखली आहे आणि ते अधिग्रहण किंवा दीर्घकालीन भाडेतत्त्वावर घेण्यासाठी पुढे जात आहेत. भारत सरकारने म्हटले आहे की त्यांनी संभाव्य लिथियम साठ्यांचे मूल्यांकन करण्यासाठी आणि शोधण्यासाठी नोव्हेंबर 2022 मध्ये भूवैज्ञानिकांची एक टीम अर्जेटिना येथे पाठवली होती. ते दक्षिण अमेरिकन देशात लिथियम आणि तांब्याच्या साठ्यांचे संभाव्य स्त्रोत ओळखण्यात सक्षम झाले आहेत.

केंद्रीय मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर यांनी 'ईशान्य कृषी कुंभ-2023' चे उद्घाटन केले.

- केंद्रीय कृषी आणि शेतकरी कल्याण मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर यांनी मेघालयमध्ये तीन दिवसीय ईशान्य कृषी कुंभ-2023 चे उद्घाटन केले. तोमर यांनी भारतीय कृषी संशोधन परिषदेच्या 49 व्या स्थापना दिन समारंभात भाग घेतला - ICAR च्या उत्तर पूर्व हिल क्षेत्रासाठी संशोधन संकुल, उमियम. री भोई जिल्ह्यातील किरडेमकुलई येथे प्रशासकीय व शैक्षणिक विभाग कार्यालय आणि कृषी महाविद्यालयाच्या मुलींच्या वसतिगृहाचे उद्घाटनही कृषीमंत्र्यांनी केले. यावेळी बोलताना तोमर म्हणाले की, ईशान्य हे आपल्या देशाचे नंदनवन आहे आणि मेघालयची भौगोलिक स्थिती अशी आहे की सर्व प्रयत्न केल्यास त्याचा विकास होऊ शकतो.

भारत जपानला मागे टाकून जागतिक स्तरावर तिसरे सर्वात मोठे ऑटो मार्केट बनले आहे.

- एका मोठ्या घडामोडीत, भारताने गेल्या वर्षी ऑटो विक्रीच्या बाबतीत जपानला मागे टाकून प्रथमच जागतिक स्तरावर तिसरी सर्वात मोठी ऑटो मार्केट बनली आहे. भारतातील नवीन वाहनांची एकूण विक्री 4.25 दशलक्ष युनिट्स एवढी आहे, जे प्राथमिक निकालांवर आधारित आहे, जे जपानमध्ये विकल्या गेलेल्या 4.2 दशलक्ष वाहनांच्या तुलनेत सर्वाधिक आहे.

महाराष्ट्र राज्य बातम्या

'मराठी तितुका मेळवावा' विश्वसंमेलनाचे आयोजन मुंबईत करण्यात येणार आहे.

- मराठी भाषा, साहित्य, संस्कृती आणि कलेच्या दीर्घ परंपरेचा उत्सव साजरा व्हावा, मराठी संस्कृतीला
- उजाळा मिळावा, अभिजात मराठी साहित्याचे श्रवण व्हावे, पारंपरिक कला अभिव्यक्त व्हाव्यात,
- उद्योग कल्पनांचे आदान-प्रदान व्हावे यासाठी भारतातील आणि भारताबाहेरील मराठी भाषिकांचे
- भव्य स्नेहसंमेलन संपन्न आयोजित केले जाणार असल्याची माहिती मराठी भाषा मंत्री दीपक केसरकर
- यांनी दिली.
- मराठी भाषा विभागामार्फत मुंबईतील वरळीच्या नॅशनल स्पोर्ट्स क्लब ऑफ इंडीया येथे दि. 4 ते 6
- जानेवारी, 2023 या कालावधीत "मराठी तितुका मेळवावा" विश्वसंमेलनाचे आयोजन करण्यात येणार
- आहे.
- संमेलनास परदेशातील मराठी भाषेच्या प्रचार-प्रसार आणि संवर्धनासाठी योगदान देणारे 498 मराठी
- मंडळातील प्रतिनिधी, 62 परदेशस्थ उद्योजक, 470 परराज्यातील बृहन्महाराष्ट्र मंडळाचे प्रतिनिधी,
- 164 राज्यातील नामवंत साहित्यिक उपस्थित राहणार आहेत. तसेच, राजघराण्यातील मान्यवर,
- परकीय वकीलातीतील राजदूत इत्यादी मान्यवरांना आमंत्रित करण्यात आले आहे.

जालना आणि नागपूर पोलिसांना महाराष्ट्रातील 'बेस्ट पोलिस युनिट' पुरस्कार मिळाला.

- महाराष्ट्रातील जालना जिल्हा पोलीस आणि नागपूर शहर पोलिसांना कायदा व सुव्यवस्था राखणे, आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर आणि विकसित समुदाय पोलीसिंग आणि प्रशासन यासाठी राज्यातील विविध वर्गातर्गत 2021 साठी सर्वोत्कृष्ट पोलीस युनिट पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. जालना पोलिसांना अ वर्ग आणि नागपूर पोलिसांना ब वर्गात पारितोषिक मिळाले. विजेत्यांची घोषणा अतिरिक्त पोलिस महासंचालक (कायदा व सुव्यवस्था) कुलवंत सरंगल यांनी केली.

मुख्य मुद्दे

- 6,100 पेक्षा कमी भारतीय दंड संहिता प्रकरणे असलेल्या पोलिस युनिट्सचे वर्ग A मध्ये गट केले जातात.
- वर्ग B मध्ये, 6,100 पेक्षा जास्त भारतीय दंड संहितेचे खटले आहेत.
- वर्ग अ मध्ये, रायगड जिल्हा पोलिसांना द्वितीय-सर्वोत्कृष्ट पोलिस युनिटचा पुरस्कार मिळाला.

- सिंधुदुर्ग जिल्हा पोलिसांनी सत्र खटल्यातील दोषींसाठी सर्वोत्कृष्ट युनिटचा पुरस्कार पटकावला.
- बीड जिल्हा पोलिसांना पोलिसिंगसाठी टेक्नोमधील सर्वोत्कृष्ट युनिटसाठी पुरस्कार देण्यात आला.
- कम्युनिटी पोलिसिंग उपक्रमातील सर्वोत्कृष्ट युनिटसाठी गडचिरोली पोलिसांना पुरस्कार देण्यात आला.
- 45 पूर्व-निवडलेल्या पॅरामीटर्सच्या आधारे पोलिस युनिट्सचे त्यांच्या कामगिरीवर आधारित मूल्यमापन करण्यात आले.

जी 20 परिषदेच्या निमित्ताने पुणे येथे सायकल फेरीचे आयोजन करण्यात आले होते.

- पुण्यात होणाऱ्या जी 20 परिषदेच्या पार्श्वभूमीवर पुणे महापालिका सायकल क्लब तर्फे सायकल फेरीचे आयोजन करण्यात आले होते. या सायकल फेरीचे आयोजन जी20 बदल नागरिकांमध्ये जागृती व्हावी, या उद्देशाने करण्यात आले होते
- सायकल चालवा पर्यावरण राखा, भारत माता की जय, अशा घोषणा देत महापालिका मुख्य भवनापासून रॅलीला प्रारंभ झाला. जंगली महाराज रस्ता, लोकमान्य टिळक रस्ता, थोरले बाजीराव रस्ता, शनिवार वाडा आणि पुन्हा महानगरपालिका इमारत अशा मार्गाने ही सायकल फेरी पूर्ण करण्यात आली.
- सुमारे अठराशे सायकल चालकांनी यासाठी नोंदणी केली होती. पुणे महापालिकेचे सर्व विभाग प्रमुख देखील या सायकल फेरीत सहभागी झाले होते.

राज्य बातम्या

केंद्रीय गृह आणि सहकार मंत्री अमित शहा यांनी कर्नाटकातील मंड्या येथे मेगा डेअरीचे उद्घाटन केले.

- केंद्रीय गृह आणि सहकार मंत्री अमित शहा यांनी कर्नाटकातील मंड्या येथे मेगा डेअरीचे उद्घाटन केले. 260 कोटी रुपये खर्चून उद्घाटन करण्यात आलेल्या या मेगा डेअरीमध्ये प्रतिदिन 10 लाख लिटर दुधावर प्रक्रिया केली जाईल आणि ती दररोज 14 लाख लिटरपर्यंत वाढवण्याची क्षमता असेल. 10 लाख लिटर दुधावर प्रक्रिया केली जाते, लाखो शेतकऱ्यांच्या घरापर्यंत समृद्धी पोहोचते. कर्नाटकात 15,210 गावपातळींवर सहकारी दुग्धशाळा आहेत, ज्यामध्ये सुमारे 26.22 लाख शेतकरी दररोज त्यांचे दूध वितरीत करतात आणि 16 जिल्हास्तरीय दुग्धशाळांच्या माध्यमातून दररोज 26 लाख शेतकऱ्यांच्या खात्यात 28 कोटी रुपये जमा केले जातात.

कन्नूरमध्ये इंडियन लायब्ररी कॉॅंग्रेसचे उद्घाटन केरळचे मुख्यमंत्री पिनाराई विजयन यांच्या हस्ते झाले.

- केरळचे मुख्यमंत्री पिनाराई विजयन यांनी केरळमधील कन्नूर येथे इंडियन लायब्ररी कॉॅंग्रेसचे उद्घाटन केले. पीपल्स मिशन फॉर सोशल डेव्हलपमेंट आणि लायब्ररी कौन्सिलतर्फे इंडियन लायब्ररी कॉॅंग्रेसच्या उद्घाटन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.

मुख्य मुद्दे

- केरळच्या कन्नूर विद्यापीठाने 1 जानेवारी ते 3 जानेवारी 2023 या कालावधीत हा कार्यक्रम आयोजित केला होता.
- या कार्यक्रमाचा एक भाग म्हणून जिल्ह्यातील 100 नवीन ग्रंथालयांचे उद्घाटन उच्च शिक्षण मंत्री डॉ. आर. बिंदू यांच्या हस्ते होणार आहे.

- रामचंद्रन गडनपल्ली आमदार, कन्नूर जिल्हा पंचायत अध्यक्ष पीपी दिव्या, कासारगोड जिल्हा पंचायत अध्यक्ष बेबी बालकृष्णन, एमव्ही जयरंजन, प्रबीर पुरकायस्थ, टीके गोविंदन, पीके विजयन, डॉ. केव्ही कुन्हीकृष्णन, प्रमोद वेल्लाचल, आणि इतरही उद्घाटन समारंभात उपस्थित होते

हिमाचल प्रदेश सरकारने मुख्यमंत्री सुखाश्रय सहायता कोष लॉच केला.

- हिमाचल प्रदेशचे मुख्यमंत्री सुखविंदर सिंग सुखू यांनी राज्यातील निराधारांसाठी 101 कोटी रुपयांचा मुख्यमंत्री सुखाश्रय सहायता कोष स्थापन करण्याची घोषणा केली . हिमाचल प्रदेशच्या मुख्यमंत्र्यांनी माहिती दिली की 40 काँग्रेस आमदारांनी त्यांच्या पहिल्या पगारातून प्रत्येकी एक लाख रुपये निधीसाठी योगदान देण्याचे मान्य केले आणि भाजप आणि इतर पक्षांच्या आमदारांनाही योगदान देण्याची विनंती केली.
- संकलित केलेला निधी निराधार मुलांच्या उच्च शिक्षणावर खर्च केला जाईल जेणेकरून त्यांना IIT, IIM, AIIMS आणि NIT सारख्या नामांकित संस्थांमधून अभियांत्रिकी, वैद्यक, व्यवस्थापन, आणि इतर प्रवाह यांसारखे अभ्यासक्रम करण्यासाठी प्रोत्साहित केले जाईल.

उत्तराखंड सरकारने महसूल पोलिस यंत्रणा रद्द करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

- उत्तराखंड सरकारने राज्यातील महसूल पोलीस यंत्रणा रद्द करण्याचा निर्णय घेतला आहे. पुष्कर सिंह धामी सरकारनेही महसुली गावे नियमित पोलिसिंग व्यवस्थेखाली आणण्याची घोषणा केली आहे. मुख्यमंत्री कार्यालयाने दिलेल्या निवेदानानुसार उत्तराखंडमधील 1,800 महसुली गावांमधील कायदा आणि सुव्यवस्था आता राज्य पोलीस हाताळतील.
- सप्टेंबर 2022 मध्ये अंकिता भंडारी हत्या प्रकरणाच्या तपासादरम्यान उत्तराखंडमधील महसूल पोलिस यंत्रणा बदलण्याची मागणी जोर धरू लागली. अंकिता, 19 वर्षांची, जी बहिष्कृत मुलाचा मुलगा पुलकित आर्यद्वारे चालवल्या जाणाऱ्या रिसॉर्टमध्ये रिसेप्शनिस्ट म्हणून काम करत होती. भाजप नेते विनोद आर्य हे सहा दिवस बेपत्ता झाल्यानंतर 24 सप्टेंबर रोजी ऋषिकेशमधील चिल्ला कालव्यात मृतावस्थेत सापडले होते. हा परिसर महसूल पोलिसांच्या अखत्यारित होता. महसूल पोलिसांवर वेळेवर तक्रार न नोंदवून आरोपींची बाजू घेत असल्याचा आरोपही करण्यात आला. या आरोपांना उत्तर देताना उत्तराखंड सरकारने महसूल पोलिस यंत्रणा रद्द करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

हायड्रोजन मिश्रित PNG प्रकल्प NTPC कावास गुजरात येथे सुरु करण्यात आला.

- NTPC कावास, गुजरात येथे पाइपड नॅचरल गॅस (PNG) नेटवर्कमध्ये भारतातील पहिले ग्रीन हायड्रोजन ब्लेंडिंग ऑपरेशन हा प्रकल्प NTPC आणि गुजरात गॅस (GCL) यांचा संयुक्त प्रकल्प आहे.
- NTPC कावासने GCL अधिकाऱ्यांच्या मदतीने टाउनशिपच्या रहिवाशांसाठी एक जागरूकता कार्यशाळा आयोजित केली होती. 30 जुलै 2022 रोजी भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते प्रकल्पाची पायाभरणी करण्यात आली.

Zeliangrong समुदायाने मणिपूरमध्ये गान न्गाई उत्सव साजरा केला.

- मणिपूरमध्ये झेलियनग्रॉंग समुदायाचा गान न्गाई साजरा केला जातो. गान न्गाई सण हा मणिपूरमधील प्रमुख सणांपैकी एक आहे जो दरवर्षी कापणीनंतर साजरा केला जातो. हा सण वर्षाचा शेवट देखील करतो जेव्हा शेतकऱ्यांनी त्यांच्या अन्नधान्याचा त्यांच्या धान्य कोठारात साठवणूक केली. उत्सवादरम्यान, झेलियनग्रॉंग समुदाय सर्वशक्तिमान देवाला चांगली कापणी देऊन आणि येत्या वर्षात चांगले आणि समृद्ध जीवनासाठी प्रार्थना करून त्यांची कृतज्ञता दर्शवितो.

मणिपूरमध्ये मीतेई सांस्कृतिक विधीचा एक भाग म्हणून इमोइनू दिवस साजरा केला जातो.

- मणिपूरमध्ये मीतेई सांस्कृतिक विधीचा एक भाग म्हणून इमोइनू दिवस साजरा केला जातो. इमोइनू डे हा पारंपारिक सण वाकचिंगच्या मेतेई चंद्र महिन्याच्या बाराव्या दिवशी साजरा केला जातो. दरवर्षी या दिवशी, खोऱ्यातील लोक इमोइनू इरात्या विधीचा भाग म्हणून विषम संख्येने पदार्थ देतात. ते इमोइनू इरात्या यांना मणिपूरमधील आरोग्य, समृद्धी, विपुलता आणि घरगुतीपणाची देवी मानतात.

मोपा विमानतळाला गोव्याचे दिवंगत मुख्यमंत्री मनोहर पर्रीकर यांचे नाव देण्यात येणार आहे.

- माजी संरक्षण मंत्री आणि गोव्याचे मुख्यमंत्री मनोहर पर्रीकर यांच्या नावावर गोव्यातील मोपा येथील ग्रीनफिल्ड आंतरराष्ट्रीय विमानतळाचे मनोहर आंतरराष्ट्रीय विमानतळ असे नामकरण करण्यास केंद्रीय मंत्रिमंडळाने मंजूरी दिली आहे. मोपा गोवा येथे डिसेंबर 2022 मध्ये पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते विमानतळाचे उद्घाटन करण्यात आले. आधुनिक गोव्याच्या उभारणीसाठी दिवंगत मनोहर पर्रीकर यांच्या योगदानाचा गौरव करण्यासाठी विमानतळाला त्यांचे नाव देण्यात येणार आहे.

मुख्यमंत्री ममता बॅनर्जी यांनी 'दीदीर सुरक्षा कवच' अभियान सुरू केले.

- पश्चिम बंगालच्या मुख्यमंत्री ममता बॅनर्जी यांनी त्यांच्या पक्ष तृणमूल काँग्रेससाठी "दीदीर सुरक्षा कवच" ही नवीन मोहीम सुरू केली. एप्रिलमध्ये होणाऱ्या पंचायत निवडणुकीपूर्वी "दीदीर सुरक्षा कवच" ही मोहीम सुरु करण्यात आली. 10 जानेवारी 2023 रोजी "दीदीर सुरक्षा कवच" सुरू होईल.

- ही मोहीम 60 दिवस सुरू राहणार असून त्यादरम्यान पक्षाचे कार्यकर्ते राज्यभरातील लोकांपर्यंत पोहोचतील आणि प्रत्येकाला राज्य सरकारच्या कल्याणकारी योजनांचा लाभ घेता येईल याची खात्री केली जाईल.

5 वेळा आमदार राहिलेले कुलदीपसिंग पठानिया हे हिमाचल विधानसभेचे पुढील स्पीकर असतील.

- भट्टियातचे पाच वेळा आमदार राहिलेले कुलदीप सिंग पठानिया हे हिमाचल प्रदेश विधानसभेचे पुढील अध्यक्ष बनणार आहेत. पठानिया यांनी HPCC अध्यक्ष प्रतिभा सिंह यांच्यासह वरिष्ठ नेत्यांच्या उपस्थितीत विधानसभा सचिव यश पाल यांच्याकडे उमेदवारी अर्ज सादर केला. त्यांच्यासाठी तीन संच उमेदवारी अर्ज दाखल झाले. त्यांच्या नावाचा प्रस्ताव मुख्यमंत्री सुखविंदर सिंग सुखू यांनी मांडला होता आणि त्याला सभागृहातील विरोधी पक्षनेते आणि भाजप नेते जय राम ठाकूर यांनी पाठिंबा दिला होता.
- पठानिया यांची सभापतिपदी औपचारिक निवड होणार आहे. ते 1985, 1993, 2003, 2007 आणि 2022 मध्ये विधानसभेवर निवडून आले. त्यांनी 1993 आणि 2003 मध्ये अपक्ष म्हणून निवडणूक लढवली होती. 14 व्या हिमाचल प्रदेश विधानसभेचे पहिले अधिवेशन 4 जानेवारी 2023 रोजी राज्याची राजधानी शिमला येथे सुरू झाले. हे तीन दिवसांचे सत्र आहे. जयवंत राम हे हिमाचल प्रदेश विधानसभेचे पहिले सभापती होते.

राज्य अन्न सुरक्षा योजनेअंतर्गत ओडिशा सरकार एका वर्षासाठी मोफत तांदूळ देणार आहे.

- ओडिशाचे मुख्यमंत्री नवीन पटनायक यांनी पुढील एक वर्षासाठी राज्य अन्न सुरक्षा योजनेच्या (SFSS) लाभार्थ्यांना दरमहा पाच किलो तांदूळ मोफत वाटप करण्याचे निर्देश दिले. राज्य सरकारने SFSS अंतर्गत लाभार्थ्यांना जानेवारी 2023 ते डिसेंबर 2023 या एक वर्षाच्या कालावधीसाठी 5 किलोग्राम तांदूळ मोफत देण्याचा निर्णय घेतला आहे. योजनेचा एकूण खर्च 185 कोटी रुपये असेल.

मुख्यमंत्री शिवराज सिंह चौहान यांनी मध्य प्रदेश निवासी जमीन हक्क योजना सुरू केली.

- मुख्यमंत्री शिवराज सिंह चौहान यांनी निवडलेल्या लाभार्थ्यांना निवासी जमिनीचे मोफत पट्टे वितरीत करण्यासाठी मध्य प्रदेश निवासी जमीन हक्क योजना (मुख्यमंत्री आवास भू अधिकार योजना) सुरू केली. ग्रामीण भागात राहणाऱ्या गरिबांना घरे बांधण्यासाठी मोफत भूखंड देण्याचा या योजनेचा उद्देश आहे. जमीन पूर्णपणे मोफत दिली जाईल आणि भूखंडासोबत इतर सर्व योजनांचे लाभही दिले जातील.

वाराणसी कॅन्ट रेल्वे स्थानकाने 5-स्टार रेटिंग प्राप्त केले आहे.

- भारतीय रेल्वेच्या वाराणसी कॅन्ट रेल्वे स्थानकाला प्रवाशांना उच्च दर्जाचे, पौष्टिक अन्न पुरवल्याबद्दल 5-स्टार 'इट राइट स्टेशन' प्रमाणपत्र देण्यात आले आहे. हे प्रमाणन भारतीय अन्न सुरक्षा आणि मानक प्राधिकरण (FSSAI) द्वारे मानक अन्न साठवण आणि स्वच्छता पद्धतींचे पालन करणाऱ्या रेल्वे स्थानकांना दिले जाते. FSSAI द्वारे प्रवाशांना सुरक्षित आणि पौष्टिक अन्न पुरवण्यासाठी बेंचमार्क ठरणाऱ्या रेल्वे स्थानकांना 'इट राइट स्टेशन' प्रमाणपत्र दिले जाते. 1 ते 5 रेटिंगसह FSSAI-पॅनेल केलेल्या थर्ड-पार्टी ऑडिट एजन्सीच्या निष्कर्षानंतर स्टेशनला प्रमाणपत्र दिले जाते. 5-स्टार रेटिंग प्रवाशांना सुरक्षित आणि आरोग्यदायी अन्न उपलब्ध असल्याची खात्री करण्यासाठी स्टेशनचे पूर्ण पालन दर्शवते.

केरळचे मुख्यमंत्री, पिनाराई विजयन यांनी केरळमधील तिरुवनंतपुरम येथील फोर्ट परिसरात नूतनीकरण केलेल्या सेंट्रल आर्काइव्हज येथे आधुनिक दृकश्राव्य तंत्रज्ञानासह पाम लीफ हस्तलिखित संग्रहालयाचे उद्घाटन केले.

- केरळचे मुख्यमंत्री (CM) पिनाराई विजयन यांनी केरळमधील तिरुवनंतपुरम येथील फोर्ट परिसरात नूतनीकरण केलेल्या सेंट्रल आर्काइव्हज येथे आधुनिक दृकश्राव्य तंत्रज्ञानासह पाम लीफ हस्तलिखित संग्रहालयाचे उद्घाटन केले. "जगातील पहिले पाम-लीफ मॅन्युस्क्रिप्ट म्युझियम" म्हणून प्रसिद्ध झालेले हे संग्रहालय केरळ म्युझियम ऑफ हिस्ट्री अँड हेरिटेज यांच्या संयुक्त विद्यमाने 3 कोटी रुपये खर्चून स्थापन केले आहे.

ओडिशाचे मुख्यमंत्री पटनायक यांनी बिरसा मुंडा हॉकी स्टेडियमचे उद्घाटन केले.

- ओडिशाचे मुख्यमंत्री नवीन पटनायक यांनी गुरुवारी राउरकेला येथे पुरुष हॉकी विश्वचषक 2023 च्या आधी भारतातील सर्वात मोठ्या हॉकी स्टेडियमपैकी एकाचे उद्घाटन केले. 261 कोटी रुपये खर्चून बांधलेल्या, सुंदरगढ जिल्ह्यात असलेल्या या स्टेडियमला बिरसा असे नाव देण्यात आले आहे. मुंडा हॉकी स्टेडियम कॉम्प्लेक्स हे 50 एकरमध्ये विक्रमी 15 महिन्यांच्या कालावधीत 20,000 आसनक्षमतेसह बांधले गेले आहे. स्टेडियमला लागूनच प्रमाणित टर्फ आणि प्रकाशयोजना असलेली सराव केंद्रे देखील आहेत. राज्याने नऊ महिन्यांत एक विश्वचषक गावही तयार केले आहे, ज्यामध्ये खेळाडू आणि अधिकारी राहण्यासाठी 225 खोल्या आहेत.

तमिळनाडूच्या राज्यपालांनी तंजावर येथे ऑक्टोव्ह 2023 या उत्सवाचे उद्घाटन केले.

- ऑक्टोव्ह 2023 हा ईशान्य भारतातील स्वदेशी कला आणि संस्कृतीचे प्रदर्शन करण्यासाठी साऊथ झोन कल्चर सेंटर, तंजावर, तमिळनाडू यांच्या अंतर्गत आयोजित करण्यात येणारा एक उत्सव आहे. ऑक्टोव्ह 2023 या उत्सवाचे उद्घाटन तमिळनाडूचे राज्यपाल आर एन रवी यांच्या हस्ते करण्यात आले आहे.

लडाखची संस्कृती, भाषा आणि रोजगार यांच्या संरक्षणासाठी सरकारने समिती स्थापन केली.

- भारतातील गृह मंत्रालयाने (MHA) लडाखची संस्कृती, भाषा, जमीन आणि रोजगाराच्या संधींच्या संरक्षणाशी संबंधित समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी एक उच्चाधिकार समिती (HPC) स्थापन केली आहे. गृहराज्यमंत्री नित्यानंद राय यांच्या अध्यक्षतेखाली 17 सदस्यीय समिती स्थापन करण्यात आली आहे.

समितीचे सदस्य:

- या समितीचे अध्यक्ष गृह राज्यमंत्री श्री नित्यानंद राय असतील.
- राय यांच्या व्यतिरिक्त, समितीमध्ये लडाखच्या केंद्रशासित प्रदेशाचे लेफ्टनंट गव्हर्नर, लडाखचे खासदार, लेह आणि कारगिलच्या LAHDC चे अध्यक्ष/मुख्य कार्यकारी परिषद आणि MHA आणि विभागातील इतर अनेक अधिकारी यांचा समावेश असेल.
- लेह आणि कारगिल या दोन्ही ठिकाणच्या प्रतिनिधींनाही समितीमध्ये सहभागी होण्यासाठी आमंत्रित करण्यात आले आहे. लेहमधून, समितीमध्ये सर्वोच्च संस्था, लडाखच्या बौद्ध समुदायाच्या हिताचे प्रतिनिधित्व करणारा गट, तसेच इतर धार्मिक आणि सामुदायिक संघटनांच्या प्रतिनिधींचा समावेश असेल. कारगिलमधून, समितीमध्ये कारगिल डेमोक्रेटिक अलायन्सचे सदस्य, एक राजकीय गट, तसेच इतर समुदायाच्या नेत्यांचा समावेश असेल.

देशातील पहिला पर्पल फेस्ट 6 ते 8 जानेवारी दरम्यान गोव्यात आयोजित करण्यात आला आहे.

- देशातील पहिला पर्पल फेस्ट 6 ते 8 जानेवारी दरम्यान गोव्यात आयोजित केला जाणार आहे. या कार्यक्रमाचा उद्देश भारतातील भेदभाव, कलंक आणि स्टिरियोटाइप यासारखे अडथळे दूर करणे हा आहे. पर्पल फेस्टच्या आयोजनाची तयारी पूर्ण झाली आहे. गोव्यात होणाऱ्या या फेस्टच्या आयोजकांच्या म्हणण्यानुसार, 'आपल्या देशात खेळांना खूप महत्त्व आहे आणि मोठ्या प्रमाणावर दिव्यांग लोकसंख्या असल्याने या मोठ्या समुदायासाठीही खेळांना प्रोत्साहन देणे आवश्यक आहे.

महिलांना रोजगार देण्यात दक्षिण भारतातील शहरे पुढे आहे. यात चेन्नई अव्वल स्थानावर आहे.

- रोजगाराच्या बाबतीत दक्षिण भारतातील शहरे महिलांसाठी अधिक चांगली आहेत. या बाबतीत चेन्नई पहिल्या क्रमांकावर आहे. या यादीत पुण्यानंतर बंगळूरू, हैदराबाद आणि मुंबईचा क्रमांक लागतो. अवतारच्या एका रिपोर्टमध्ये ही आकडेवारी समोर आली आहे. अवतार कार्यस्थळाची गणना करतो. या अहवालात, भारतातील 111 शहरांची यादी देण्यात आली आहे.

आंतरराष्ट्रीय बातम्या

इनासिओ लुला दा सिल्वा यांनी तिसऱ्यांदा ब्राझीलचे राष्ट्राध्यक्ष म्हणून शपथ घेतली.

- लुईझ इनासिओ लुला दा सिल्वा यांनी ब्राझीलचे अध्यक्ष म्हणून तिसऱ्यांदा पदभार स्वीकारला, गरीब आणि पर्यावरणासाठी लढण्याचे आणि अतिउजवे नेते जैर बोल्सोनारो यांच्या विभाजनकारी प्रशासनानंतर "देशाची पुनर्बांधणी" करण्याचे वचन दिले.

ढाका लिटररी फेस्टिव्हलची दहावी आवृत्ती 5-8 जानेवारी रोजी होणार आहे.

- बांगलादेशातील सर्वात मोठा आंतरराष्ट्रीय साहित्य महोत्सव ढाका लिट फेस्ट (DLF) ची 10 वी आवृत्ती, जो कोविड-19 साध्याच्या आजारामुळे सलग तीन वर्षे पुढे ढकलण्यात आला होता, 5-8 जानेवारी 2023 रोजी होणार आहे. ढाका येथील बांगला अकादमी ऐतिहासिक मैदाने कार्यक्रमाचे ठिकाण म्हणून काम करतील.

क्रोएशियाने युरोचा स्वीकार केला आणि युरोपच्या सीमाविरहित क्षेत्रात प्रवेश केला.

- क्रोएशियाने युरोकडे स्विच केले आहे आणि युरोपच्या पासपोर्ट-मुक्त क्षेत्रामध्ये प्रवेश केला आहे. तज्ज्ञांचे म्हणणे आहे की युरोचा अवलंब क्रोएशियाच्या अर्थव्यवस्थेला संरक्षण देण्यास मदत करेल अशा वेळी जेव्हा रशियाने युक्रेनवर आक्रमण केल्यानंतर जगभरात महागाई वाढत आहे तेव्हा अन्न आणि इंधनाच्या किमती वाढल्या आहेत.
- पण क्रोएशियन लोकांमध्ये संमिश्र भावना आहेत. ते सीमा नियंत्रणाच्या समाप्तीचे स्वागत करत असताना, काहींना भीती वाटते की युरो स्विचमुळे जीवन जगण्याच्या खर्चात वाढ होईल.
- तज्ज्ञांचे म्हणणे आहे की युरोचा अवलंब केल्याने आर्थिक अडचणीत कर्ज घेण्याची परिस्थिती कमी होईल. क्रोएशियाचा चलनवाढीचा दर नोव्हेंबरमध्ये युरोजोनमधील 10 टक्क्यांच्या तुलनेत 13.5 टक्क्यांवर पोहोचेल.

किन गॅंग यांची चीनचे नवीन आणि सर्वात तरुण परराष्ट्र मंत्री म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- बीजिंग आणि वॉशिंग्टन खडकाळ संबंध स्थिर करण्याचा प्रयत्न करत असताना चीनने त्यांचे युनायटेड स्टेट्समधील राजदूत आणि राष्ट्राध्यक्ष शी जिनपिंग यांचे विश्वासू सहकारी, किन गॅंग यांची नवीन परराष्ट्र मंत्री म्हणून नियुक्ती केली आहे. 13 व्या नॅशनल पीपल्स काँग्रेस (NPC) च्या स्थायी समितीने हा निर्णय घेतला आहे. ते 56 वर्षीय किन यांनी वांग यी यांची जागा घेतली, जे गेल्या दशकापासून परराष्ट्र मंत्री होते.

नवीन उपग्रह प्रतिमा युरोपच्या 'हिवाळी उष्णतेच्या लाटे' चे परिणाम प्रकट करते.

- नवीन उपग्रह प्रतिमा खंडाच्या हिवाळ्यातील स्कीइंग हंगामाच्या जाडीत युरोपच्या 'हिवाळी उष्णता' चे परिणाम प्रकट करतात. युरोपियन युनियनच्या कोपर्निकस प्रोग्रामद्वारे पोस्ट केलेला फोटो स्कीइंग रिसॉर्ट्सच्या जवळ असलेल्या स्विस शहर अल्टडॉर्फच्या आसपास बर्फाचा अभाव दर्शवितो. Altdorf मध्ये, नवीन वर्षाच्या दिवशी तापमान 66.5 °F (19.2 °C) पर्यंत पोहोचले आणि रात्रीच्या वेळी 60.9 °F (16.1 °C) च्या खाली गेले नाही, 1864 मध्ये सेट केलेला पूर्वीचा विक्रम मोडला. पोलंडमधील वॉर्सा येथेही 66° तापमान होते. फॅ (18.9°C), स्वतःचा जानेवारीचा रेकॉर्ड 9°F (5°C) पेक्षा जास्त मोडत आहे.

नियुक्ती बातम्या

इंडियन ओव्हरसीज बँकेचे एमडी आणि सीईओ म्हणून अजय कुमार श्रीवास्तव यांची नियुक्ती करण्यात आली.

- अजय कुमार श्रीवास्तव यांची सध्याच्या कार्यकारी संचालक पदावरून 1 जानेवारी 2023 पासून इंडियन ओव्हरसीज बँकेचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि CEO म्हणून पदोन्नती करण्यात आली आहे. त्यांनी 1991 मध्ये अलाहाबाद बँकेत प्रोबेशनरी ऑफिसर म्हणून त्यांची बँकिंग कारकीर्द सुरू केली.

जेसन मू यांची बँक ऑफ सिंगापूरच्या सीईओपदी नियुक्ती करण्यात आली.

- ओव्हरसी-चायनीज बँकिंग कॉर्पोरेशन (OCBC) ची खाजगी बँकिंग शाखा बँक ऑफ सिंगापूर (BoS) ने जाहीर केले की त्यांनी जेसन मू यांची नवीन सीईओ म्हणून नियुक्ती केली आहे.

TEST SERIES

MARATHI & ENGLISH

तलाठी 2023

महाराष्ट्र तलाठी

भरती

10 Full Length Tests

निवडणूक आयोगाने मैथिली ठाकूर यांची बिहार राज्य आयकॉन म्हणून नियुक्ती केली.

- लोक गायिका मैथिली ठाकूर यांची निवडणूक आयोगाने बिहारसाठी राज्य आयकॉन म्हणून नियुक्ती केली आहे. मतदारांना निवडणूक प्रक्रियेत सहभागी करून घेण्यासाठी गायक जनजागृती करणार आहे. या ओळखीमुळे तिला (मैथिली) बिहारचे लोकसंगीत संपूर्ण खंडांमध्ये पोहोचवण्यासाठी आणि निवडणूक प्रक्रियेत सहभागी होण्याच्या महत्वाबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी अधिक प्रोत्साहन मिळेल.

भारताच्या विनया प्रकाश सिंग नवीन आशियाई पॅसिफिक पोस्टल युनियन सरचिटणीस पदी नेमणूक करण्यात आली.

- विनया प्रकाश सिंग, माजी सदस्य (कार्मिक), पोस्टल सेवा मंडळ, यांची युनियनचे सरचिटणीस म्हणून निवड झाली आहे आणि 13 तारखेदरम्यान झालेल्या यशस्वी निवडणुकांनंतर ते चार वर्षांच्या कालावधीसाठी या पदाची जबाबदारी स्वीकारतील. ऑगस्ट आणि सप्टेंबर 2022 मध्ये बँकॉकमध्ये झालेल्या APPU काँग्रेसचे आयोजन. एशियन पॅसिफिक पोस्टल युनियन (APPU), ज्याचे मुख्यालय बँकॉक, थायलंड येथे आहे, या महिन्यापासून भारताचे नेतृत्व केले जाईल.

अर्थव्यवस्था बातम्या

भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या इतिहासाचा पाचवा खंड प्रसिद्ध झाला आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या इतिहासाचा पाचवा खंड प्रसिद्ध झाला आहे. या खंडामध्ये 1997 ते 2008 या 11 वर्षांच्या कालावधीचा समावेश आहे. या खंडासह, भारतीय रिझर्व्ह बँकेचा इतिहास आता 2008 पर्यंत अद्ययावत करण्यात आला आहे. रिझर्व्ह बँकेने 2015 मध्ये त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली हा खंड तयार करण्याची प्रक्रिया सुरू केली होती.
- आर्थिक इतिहासकार डॉ. तीर्थकर रॉय यांच्या नेतृत्वाखालील लेखकांच्या चमूने हा खंड तयार केला आहे. के. कनगसबापती, एन. गोपालस्वामी, एफआर जोसेफ आणि एसव्हीएस दीक्षित हे संघाचे इतर सदस्य होते. केंब्रिज युनिव्हर्सिटी प्रेसने प्रकाशित केलेल्या खंडामध्ये रिझर्व्ह बँकेच्या अधिकृत नोंदी, प्रकाशन आणि त्या कालावधीत रिझर्व्ह बँकेच्या कामकाजाशी जवळून संबंध असलेल्या व्यक्तींशी झालेल्या मौखिक चर्चेच्या आधारे दस्तऐवजीकरण केलेला रिझर्व्ह बँकेचा संस्थात्मक इतिहास आहे.

2023-2025 या कालावधीसाठी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाची मध्यम-मुदतीची रणनीती फ्रेमवर्क - 'उत्कर्ष 2.0' लॉच करण्यात आला.

- 2023-2025 या कालावधीसाठी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाची मध्यम-मुदतीची रणनीती फ्रेमवर्क - 'उत्कर्ष 2.0' - श्री शक्तिकांत दास, गव्हर्नर, RBI यांनी लॉन्च केला. 2019-2022 कालावधी कव्हर करणारी पहिली स्ट्रॅटेजी फ्रेमवर्क (उत्कर्ष 2022) जुलै 2019 मध्ये लॉच करण्यात आला होता. उत्कर्ष 2.0 मध्यवर्ती बँकेला सामाजिक-आर्थिक आव्हानांचा सामना करण्यासाठी प्रतिक्रिया आणि सक्रियपणे कार्य करण्यास अनुमती देईल.

उत्कर्ष 2.0 चे उद्दिष्ट

- रिजर्व्ह बँकेवरील नागरिकांचा आणि संस्थांचा विश्वास दृढ करणे;
- राष्ट्रीय आणि जागतिक भूमिकांमध्ये वर्धित प्रासंगिकता आणि महत्त्व प्रस्थापित करणे
- सर्वोत्कृष्ट श्रेणीतील आणि पर्यावरणास अनुकूल डिजिटल आणि भौतिक पायाभूत सुविधा; आणि
- नाविन्यपूर्ण, गतिमान आणि कुशल मानवी संसाधने उपलब्ध करून देणे.

डिसेंबरमध्ये जीएसटी संकलन 15 टक्क्यांनी वाढून 1.49 लाख कोटी रुपये झाले आहे.

- एका सरकारी घोषणेनुसार, भारताच्या वस्तू आणि सेवा कर प्राप्ती डिसेंबरमध्ये वर्षानुवर्षे 15% वाढून रु. 1.49 लाख कोटी (\$18.07 अब्ज) पर्यंत पोहोचल्या, जे संपूर्ण सुट्टीच्या काळात मजबूत आर्थिक क्रियाकलाप सूचित करतात. नोव्हेंबरमध्ये वस्तू आणि सेवा करातून एकूण रु. 1.46 लाख कोटी जमा झाले होते.

इलॉन मस्क त्यांच्या एकूण संपत्तीतून \$200 अब्ज गमावणारे पहिले व्यक्ती ठरले.

- टेस्ला आणि ट्विटरचे सीईओ एलोन मस्क हे त्यांच्या एकूण संपत्तीतून \$200 अब्ज गमावणारे पहिले व्यक्ती ठरले. टेस्ला शेअर्समध्ये नुकत्याच झालेल्या घसरणीनंतर एलोन मस्कच्या संपत्तीत \$137 अब्जपर्यंत घसरण झाली आहे. त्याच्या इलेक्ट्रिक कार कंपनीचे शेअर्स जवळपास 65 टक्क्यांनी खाली आले आहेत. इलॉन मस्क जानेवारी 2021 मध्ये पहिल्यांदाच \$185 अब्ज पेक्षा जास्त संपत्तीसह जगातील सर्वात श्रीमंत व्यक्ती बनले.

रिजर्व्ह बँकेने SBI, ICICI, HDFC या देशांतर्गत प्रणालीगत महत्वाच्या बँका म्हणून घोषित केल्या.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने म्हटले आहे की एसबीआय, आयसीआयसीआय बँक, एचडीएफसी बँक या देशांतर्गत पद्धतशीर महत्वाच्या बँका (डी-एसआयबी) आहेत. डी-एसआयबी अशा परस्परसंबंधित संस्था आहेत ज्यांचे अपयश संपूर्ण आर्थिक व्यवस्थेवर परिणाम करू शकते आणि अस्थिरता निर्माण करू शकते. नेहमीच्या भांडवली संवर्धन बफर व्यतिरिक्त, D-SIBs ला अतिरिक्त कॉमन इक्विटी टियर 1 (CET1) राखणे आवश्यक आहे. RBI च्या ताज्या प्रेस रिलीझनुसार, SBI ला त्याच्या जोखीम-भारित मालमत्तेची टक्केवारी म्हणून अतिरिक्त 0.6 टक्के CET1 राखावे लागेल. त्याचप्रमाणे ICICI बँक आणि HDFC बँकेने प्रत्येकी 0.2 टक्के अतिरिक्त राखणे आवश्यक आहे.

भारताच्या युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) ने डिसेंबरमध्ये एकूण INR 12.82tn (\$174.6bn) किमतीचे विक्रमी 7.82 अब्ज व्यवहार झाले.

- भारताच्या युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) ने डिसेंबरमध्ये एकूण INR 12.82tn (\$174.6bn) किमतीचे विक्रमी 7.82 अब्ज व्यवहार केले. हे नोव्हेंबरच्या तुलनेत व्हॉल्यूममध्ये 7.12% आणि मूल्यात 7.73% वाढ दर्शवते.

डिसेंबर 2022 मध्ये भारतातील बेरोजगारीचा दर 8.30% होता.

- सेंटर फॉर मॉनिटरिंग इंडियन इकॉनॉमी (CMIE) च्या आकडेवारीनुसार डिसेंबर 2022 मध्ये भारतातील बेरोजगारीचा दर 8.30 टक्क्यांवर पोहोचला. नोव्हेंबर महिन्यात बेरोजगारी दर 8 टक्के होता. नोव्हेंबरमधील 8.96 टक्क्यांवरून डिसेंबरमध्ये शहरी बेरोजगारी 10.09 टक्क्यांवर पोहोचली, तर ग्रामीण भागातील बेरोजगारी 7.55 टक्क्यांवरून 7.55 टक्क्यांवर आला, असे आकडेवारीतून समोर आले आहे.

भारताच्या आंतरराष्ट्रीय वित्तीय मालमत्तेमध्ये (International Financial Assets) जुलै-सप्टेंबर 2022 या कालावधीत \$56.5 अब्जची घट झाली.

- भारताच्या आंतरराष्ट्रीय वित्तीय मालमत्तेमध्ये (International Financial Assets) जुलै-सप्टेंबर 2022 या कालावधीत \$56.5 अब्जची घट झाली असून त्यात मूल्यमापन तोटा मोठा आहे. भारताच्या आंतरराष्ट्रीय वित्तीय मालमत्तेमध्ये राखीव मालमत्ता हा प्रमुख घटक (62.9% हिस्सा) राहिला. वित्तीय वर्ष 2022 च्या दुसऱ्या तिमाहीमध्ये भारतावरील अनिवासी लोकांचे निव्वळ दावे \$34.3 अब्जने वाढले आणि सप्टेंबरमध्ये \$389.6 बिलियन झाले.

2022-23 च्या पहिल्या सहामाहीत भारतीय अर्थव्यवस्था 9.7% ने वाढण्याचा अंदाज आहे.

- असा अंदाज आहे की 2022-23 च्या पहिल्या सहामाहीत भारतीय अर्थव्यवस्था 9.7% ने वाढली, जी चीनच्या 2.2%, यूकेच्या 3.4% आणि यूएसएच्या 1.8% पेक्षा लक्षणीय आहे. स्थानिक बँकिंग क्षेत्र हे भारताच्या अर्थव्यवस्थेतील ट्रेडचे प्रॉक्सी आहे. फेडरेशन ऑफ इंडियन चेंबर्स ऑफ कॉमर्स अँड इंडस्ट्री (FICCI) आणि इंडियन बँक्स असोसिएशन (IBA) यांच्या सर्वेक्षणाची नवीनतम फेरी घ्या. 2022 च्या पहिल्या सहामाहीत भारतातील 25 कर्जदारांमध्ये आयोजित केले गेले जे या क्षेत्राच्या मालमत्तेपैकी तीन चतुर्थांश भाग आहेत.

वित्तीय तुटीला लगाम घालण्यासाठी एप्रिलपासून आर्थिक वर्षात अन्न आणि खतांच्या अनुदानावरील खर्च 3.7 ट्रिलियन रुपये (\$44.6 अब्ज) कमी करण्याचे भारताचे उद्दिष्ट आहे.

- कोविड-19 महामारीच्या काळात वाढलेल्या वित्तीय तुटीला लगाम घालण्यासाठी एप्रिलपासून आर्थिक वर्षात अन्न आणि खतांच्या अनुदानावरील खर्च 3.7 ट्रिलियन रुपये (\$44.6 अब्ज) कमी करण्याचे भारताचे उद्दिष्ट आहे. खत अनुदानावरील खर्च सुमारे 1.4 लाख कोटी रुपयांपर्यंत घसरण्याची शक्यता आहे. ते यावर्षीच्या जवळपास 2.3 लाख कोटी रुपयांच्या तुलनेत आहे.

भारतीय रिझर्व्ह बँकेने चलनवाढीच्या अपेक्षा सर्वेक्षण (IESH) लॉच केले आहे जे चलनविषयक धोरणासाठी उपयुक्त इनपुट प्रदान करेल.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने चलनवाढीच्या अपेक्षा सर्वेक्षण (IESH) लॉच केले आहे जे चलनविषयक धोरणासाठी उपयुक्त इनपुट प्रदान करेल. जानेवारी 2023 च्या फेरीत, 19 शहरांमध्ये सर्वेक्षण केले जाईल. वैयक्तिक उपभोगाच्या टोपल्यांवर आधारित किमतीच्या हालचाली आणि चलनवाढीचे व्यक्तिनिष्ठ मूल्यांकन कॅप्चर करणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे

बंधन बँकेने 'जहाँ बंधन, वहाँ विश्वास' अभियान सुरू केले.

- बंधन बँकेने बँकेचे ब्रँड अॅम्बेसेडर सौरव गांगुली यांच्यासोबत 'जहाँ बंधन, वहाँ विश्वास' अभियान सुरू केले आहे. 'जहाँ बंधन, वहाँ विश्वास' ही एकात्मिक विपणन मोहीम आहे ज्यामध्ये कंपनीने सात वर्षांच्या कालावधीत बँक म्हणून कमावलेल्या 'विश्वासावर' भर दिला आहे.

Zerodha-समर्थित GoldenPi Technologies बाजार नियामक सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (Sebi) कडून कर्ज दलाली परवाना प्राप्त करणारी पहिली ऑनलाइन बाँड प्लॅटफॉर्म प्रदाता बनली आहे.

- Zerodha-समर्थित GoldenPi Technologies बाजार नियामक सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (Sebi) कडून कर्ज दलाली परवाना प्राप्त करणारी पहिली ऑनलाइन बाँड प्लॅटफॉर्म प्रदाता बनली आहे. बेंगळुरूस्थित फिनटेक फर्मला अपेक्षा आहे की या विकासामुळे ऑनलाइन बाँड्स आणि डिबेंचर गुंतवणुकीच्या जागेवर अधिक विश्वास निर्माण होईल.
- सेबीने गोल्डनपीला परवाना दिल्याने ऑनलाइन बाँड्स आणि डिबेंचर गुंतवणुकीच्या जागेवर गुंतवणूकदारांच्या अधिक विश्वासासाठी उत्प्रेरक म्हणून काम करणे अपेक्षित आहे.

भारतीय रिझर्व्ह बँकेने SBI फंड्स मॅनेजमेंटला इक्विटास स्मॉल फायनान्स बँकेतील 9.99% पर्यंत भागभांडवल विकत घेण्यास मान्यता दिली.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने एसबीआय फंड मॅनेजमेंट लिमिटेडला एसबीआय म्युच्युअल फंडाच्या योजनांद्वारे इक्विटास स्मॉल फायनान्स बँकेतील 9.99% पर्यंत हिस्सा घेण्यास मान्यता दिली आहे, असे बँकेने एका एक्सचेंज फाइलिंगमध्ये म्हटले आहे. फ्रँकलिन टेम्पलटन म्युच्युअल फंड आणि डीएसपी म्युच्युअल फंड यांना देखील बँकेतील प्रत्येकी 9.99% हिस्सा खरेदी करण्यासाठी रिझर्व्ह बँकेची मंजूरी मिळाली आहे.
- इक्विटास स्मॉल फायनान्स बँकेच्या शेअर्समध्ये खरेदीच्या क्रियाकलापांमध्ये वाढ दिसून आली, शेअरची किंमत 7% इतकी वाढून नवीन विक्री उच्चांक गाठला. रिझर्व्ह बँक इंडिया (RBI) ने SBI फंड्स मॅनेजमेंट लिमिटेड (SBIFML) ला बँकेतील शेअर्स घेण्यास परवानगी दिल्यानंतर खाजगी इक्विटास स्मॉल फायनान्सच्या शेअरच्या किमतीला चालना मिळाली.

कराराच्या बातम्या

एसबीआय कार्ड आणि पंजाब आणि सिंध बँक को-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड लॉन्च करण्यासाठी करार केला.

- सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक पंजाब आणि सिंध बँक (PSB) ने बँकेच्या ग्राहकांसाठी को-ब्रँड क्रेडिट कार्ड सुरू करण्यासाठी SBI कार्डसोबत भागीदारी केली आहे. या सहकार्यामुळे PSB ने आपल्या पोर्टफोलिओमध्ये नवीन उत्पादन विभाग म्हणून क्रेडिट कार्ड मार्केटमध्येही प्रवेश केला आहे.

प्रगत संरक्षण तंत्रज्ञानासाठी IIT मद्रास आणि DRDO यांच्यात करार करण्यात आला.

- IIT मद्रास सेंटर ऑफ एक्सलन्स DRDO सोबत कॉम्बॅट व्हेईकल टेक्नॉलॉजीसह प्रगत संरक्षण तंत्रज्ञानावर काम करत आहे. इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी मद्रास (IIT मद्रास) राष्ट्राच्या राष्ट्रीय संरक्षण आणि सुरक्षा गरजांसाठी प्रगत तंत्रज्ञान विकसित करण्यासाठी संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटना (DRDO) सोबत संयुक्तपणे संरक्षण तंत्रज्ञानासाठी समर्पित संशोधन केंद्र चालवत आहे. त्याची स्थापना DRDO द्वारे करण्यात आली होती परंतु IIT मद्रासने आता ते ताब्यात घेतले आहे आणि त्याचे उत्कृष्टतेच्या केंद्रात रूपांतर केले आहे.

NGEL आणि HPCL यांनी हरित ऊर्जा प्रकल्प विकसित करण्यासाठी सामंजस्य करार केला.

- NTPC ग्रीन एनर्जी लिमिटेड (NGEL) ने अक्षय ऊर्जा-आधारित ऊर्जा प्रकल्पांच्या विकासासाठी हिंदुस्तान पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (HPCL) सोबत करार केला. करारानुसार, NTPC ने माहिती दिली की त्यांची अक्षय ऊर्जा शाखा 'NGEL' देखील HPCL ला 400MW चा पुरवठा चोवीस तास करेल. एनटीपीसीचे सीएमडी गुरदीप सिंग आणि एचपीसीएलचे बायो फ्यूल्स अँड रिन्यूएबलचे कार्यकारी संचालक शुभेंद्र गुप्ता आणि इतर वरिष्ठ सदस्यांच्या उपस्थितीत या सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी करण्यात आली.

इस्रो आणि मायक्रोसॉफ्टने भारतीय स्पेस टेक इकोसिस्टमला चालना देण्यासाठी सामंजस्य करार केला आहे.

- इंडियन स्पेस रिसर्च ऑर्गनायझेशन (ISRO) आणि मायक्रोसॉफ्ट यांनी भारतीय स्पेस टेक स्टार्ट-अप्सना तंत्रज्ञान टूल्स, गो-टू-मार्केट सपोर्ट आणि त्यांना व्यवसायास तयार होण्याकरिता मदत करण्यासाठी एक सामंजस्य करार (MoU) केला आहे. या सामंजस्य कराराद्वारे, ISRO कडून ओळखले जाणारे स्पेस टेक स्टार्टअप्स हे मायक्रोसॉफ्ट फॉर स्टार्टअप्स फाऊंडर्स हबमध्ये ऑनबोर्ड केले जातील

पूर्णपणे डिजिटल चालू खाते सुरू करण्यासाठी OPEN सोबत अॅक्सिस बँकेने भागीदारी केली.

- Axis Bank ने SMEs (लहान आणि मध्यम उद्योग), फ्रीलांसर, गृहप्रिय, प्रभावक आणि बरेच काही यासह त्यांच्या ग्राहकांसाठी पूर्णपणे नेटिव्ह डिजिटल चालू खाते प्रवास प्रदान करण्यासाठी OPEN सह भागीदारी केली आहे. पूर्णपणे डिजिटल चालू खाते सुरू करण्यासाठी फिनटेक प्लेअरसह बँकेची ही पहिलीच भागीदारी आहे. हे खाते वापरून, ग्राहक 250+ बँकिंग सेवांचा लाभ घेऊ शकतात आणि ग्रॅब-डीलद्वारे 50 टक्क्यांपर्यंत कॅशबॅकचा दावा करू शकतात. या भागीदारीसह, सर्व विद्यमान अॅक्सिस बँक खातेधारकांना OPEN च्या सर्व-इन-वन डिजिटल बँकिंग प्लॅटफॉर्ममध्ये प्रवेश मिळतो जो सध्या 30 लाखांहून अधिक व्यवसायांद्वारे वापरला जातो.

पुरस्कार बातम्या

17 वा प्रवासी भारतीय सन्मान पुरस्कार 2023 जाहीर करण्यात आले.

- 17 वा प्रवासी भारतीय सन्मान पुरस्कार: परदेशात राहणाऱ्या 27 भारतीयांची भारत सरकारने प्रवासी भारतीय सन्मान पुरस्कार (PBSA) साठी निवड केली आहे, भारत आणि परदेशातील उत्कृष्ट कामगिरीसाठी. हा पुरस्कार परदेशात राहणाऱ्या भारतीयांना दिला जाणारा सर्वोच्च सन्मान आहे, ज्यामध्ये अनिवासी भारतीय (NRI), भारतीय वंशाच्या व्यक्ती (PIOs) किंवा त्यांच्याद्वारे स्थापन केलेल्या आणि चालवलेल्या संस्था/संस्था यांचा समावेश आहे.

ओडिशाने त्यांच्या JAGA मिशनसाठी वर्ल्ड हॅबिटॅट अवॉर्ड 2023 जिंकला.

- ओडिशाने राज्याचा 5T उपक्रम, जगा मिशनसाठी UN -Habitat's World Habitat Awards 2023 जिंकला. पुरस्कार जगभरातील नाविन्यपूर्ण, उत्कृष्ट आणि क्रांतिकारी गृहनिर्माण कल्पना, प्रकल्प आणि कार्यक्रम ओळखतात आणि हायलाइट करतात. जगा मिशन हा लँड टाइटलिंग आणि झोपडपट्टी अपग्रेडिंग प्रोग्राम आहे ज्याचा उद्देश झोपडपट्टीत राहणाऱ्यांचे जीवन सक्षम करणे आहे.

लेखक अंबिकासुतन मंगड यांची प्राणवायू या लघुकथा संग्रहासाठी ओडकुझल पुरस्कार 2022 साठी निवड झाली आहे.

- लेखक अंबिकासुतन मंगड यांची प्राणवायू या लघुकथा संग्रहासाठी ओडकुझल पुरस्कार 2022 साठी निवड झाली आहे. 30,000 रुपये, सन्मानपत्र आणि सन्मानचिन्ह असे या पुरस्काराचे स्वरूप आहे. गुरुवायुरप्पन ट्रस्टने स्थापन केलेला हा पुरस्कार मल्याळममधील सर्वोत्कृष्ट लघुकथा संग्रहासाठी दिला जात आहे. गुरुवायुरप्पन ट्रस्टची स्थापना करणारे महाकवी जी. शंकरा कुरूप यांच्या 45 व्या पुण्यतिथीनिमित्त 2 फेब्रुवारी रोजी येथील एर्नाकुलम समस्थ केरळ साहित्य परिषदेच्या इमारतीत हा पुरस्कार प्रदान करण्यात येणार आहे. साहित्य समीक्षक डॉ. एम. लीलावती अंबिकासुतन मानगड यांना हा पुरस्कार प्रदान करतील.

आसाम सरकारने 2022-23 साठी आसामच्या सर्वोच्च नागरी पुरस्कार प्राप्तकर्त्यांची घोषणा केली आहे.

- आसामचे मुख्यमंत्री हिमंता बिस्वा सरमा यांनी आसाम सरकारतर्फे देण्यात येणारे असम वैभव, असम सौरव आणि असम गौरव या श्रेणीमधील पुरस्कारप्राप्त व्यक्तींची नावे जाहिर केली.
- डॉ. तपन सैकिया यांना आसाम सरकार तर्फे दिला जाणारा सर्वोच्च नागरी सन्मान असम वैभव जाहीर झाला आहे.
- डॉ. शशिधर फुकन, कृष्णा रॉय, गिल्बर्ट संगमा आणि डॉ. बिनॉय कुमार सैकिया या चार व्यक्तींची असम सौरव पुरस्कारासाठी निवड करण्यात आली आहे.
- डॉ. देबाजित बर्मन, मांजे ला, रुस्तम बासुमातारी, बिनंदा हाथीबरुआ, अतुल च बरुआ, शिला गोवाला, डॉ. जोगेश देउरी, पंकज लाल गोगोई, सर्वेश्वर बसुमतारी मंथंग हमर, दयाल गोस्वामी, डॉ. सय्यद इफ्तीकार अहमद, आणि ध्रुबज्योती शर्मा यांची असम गौरव पुरस्कारासाठी निवड करण्यात आली आहे.

व्यवसाय बातम्या

2021-22 मध्ये ONGC सर्वोच्च नफा कमावणारे सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम आहे.

- ONGC, इंडियन ऑइल कॉर्पोरेशन, पॉवर ग्रिड, NTPC आणि SAIL हे टॉप पाच परफॉर्मर म्हणून उदयास आल्याने, 2021-22 या कालावधीत सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रमांचा निव्वळ नफा 50.87 टक्क्यांनी वाढून ₹2.49 लाख कोटींवर पोहोचला आहे. केंद्रीय सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम (CPSEs) चालविण्याचा निव्वळ नफा मागील आर्थिक वर्षात ₹ 1.65 लाख कोटी होता. सार्वजनिक उपक्रम सर्वेक्षण 2021-22 मध्ये असेही दिसून आले आहे की तोट्यात असलेल्या CPSE चा निव्वळ तोटा 2020-21 मध्ये ₹ 0.23 लाख कोटींवरून 2021-22 मध्ये आर्थिक वर्ष 2020-21 मध्ये ₹ 0.15 लाख कोटी इतका कमी झाला आहे, ज्यामध्ये 37.82 टक्क्यांची घट झाली आहे. मोठ्या तोट्यात असलेल्या CPSEs मध्ये भारत संचार निगम लिमिटेड (BSNL), महानगर टेलिकॉम निगम लिमिटेड (MTNL), एअर इंडिया अॅसेट्स होल्डिंग लिमिटेड, इस्टर्न कोलफिल्ड्स लिमिटेड आणि अलायन्स एअर एव्हिएशन लिमिटेड यांचा समावेश आहे.

शिखर परिषद बातम्या

31 जानेवारी रोजी पुद्दुचेरी येथे G-20 ची पहिली बैठक होणार आहे.

- पुद्दुचेरीचे लेफ्टनंट गव्हर्नर डॉ. तमिलिसाई सौंदर्यराजन यांनी सांगितले की, 31 जानेवारी रोजी पुद्दुचेरी येथे G-20 ची पहिली बैठक होणार आहे. बीच रोड गांधी टायडल येथे आयोजित कार्यक्रमात लेफ्टनंट गव्हर्नर डॉ. तमिलिसाई सौंदर्यराजन यांच्या हस्ते बैठकीचा G20 लोगो जारी करण्यात आला. सर्व राज्यांना G-20 बैठकीचे आयोजन करण्याची संधी दिल्याबद्दल डॉ. तामिसाई यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचे आभार मानले.

जलशक्ती मंत्रालयाने "वॉटर व्हिजन@2027" या थीमसह "पाण्यावरील पहिली अखिल भारतीय वार्षिक राज्य मंत्री परिषद" आयोजित केली होती.

- जलशक्ती मंत्रालयाने 5 आणि 6 जानेवारी 2023 रोजी मध्य प्रदेशातील भोपाळ येथे "वॉटर व्हिजन@2047" या थीमसह "पहिल्या अखिल भारतीय वार्षिक राज्य मंत्री परिषदेचे" आयोजन केले होते.

केंद्रीय युवा व्यवहार आणि क्रीडा मंत्री अनुराग सिंग ठाकूर यांनी Y20 समितीचा लोगो आणि वेबसाइट लाँच केले.

- केंद्रीय युवा व्यवहार आणि क्रीडा मंत्री अनुराग सिंग ठाकूर यांनी Y20 समिती, लोगो आणि वेबसाइटची थीम नवी दिल्ली येथे Y20 समिती इंडियाच्या कर्टन रेझर इव्हेंटमध्ये लाँच केली. भारत प्रथमच Y20 शिखर परिषदेचे आयोजन करत आहे. आजच्या कार्यक्रमाच्या दुसऱ्या सत्रात "भारत आपल्या युवा लोकसंख्येचा महासत्ता कसा उपयोग करू शकतो" या विषयावर पॅनेल चर्चाही झाली.
- Y20 हा G20 (ग्रुप ऑफ 20) साठी अधिकृत युवा सहभाग गट आहे, जो जगातील सर्वात मोठ्या आणि प्रगत अर्थव्यवस्थांचा मंच आहे.
- Y20 ही एक प्रक्रिया आहे जी जगभरातील तरुण नेत्यांना एकत्र आणते, जागतिक आव्हानांवर चर्चा करण्यासाठी आणि वादविवाद करण्यासाठी आणि G20 नेत्यांना पुढे नेण्यासाठी ते पाहू इच्छित असलेल्या धोरणात्मक शिफारशींवर सहमत होतात.

संरक्षण बातम्या

सीआरपीएफने श्रीनगरमध्ये विद्यार्थ्यांसोबत 'जश्र- ए- चिल्लई- कलान' हा कार्यक्रम साजरा केला.

- काश्मीर खोऱ्यातील चिल्लई कलानच्या निमित्ताने, 44 Bn CRPF ने 26 डिसेंबर 2022 रोजी HMT कॉम्प्लेक्स, जैनाकोट, श्रीनगर येथे "जश्र-ए-चिल्लई कलान" या कार्यक्रमाचे आयोजन केले होते. या स्पर्धेदरम्यान, शाळा/महाविद्यालये आणि इतर शैक्षणिक संस्थांमधील 54 स्पर्धक (12 महिला स्पर्धकांसह) त्यांच्या पालक आणि शिक्षकांसह उपस्थित होते. सर्व सहभागी स्पर्धकांना प्रशस्तीपत्र, बक्षिसे देऊन गौरविण्यात आले तसेच प्रत्येक स्पर्धेतील विजेते व उपविजेत्याला ट्रॉफी देऊन गौरविण्यात आले. प्रत्येक इव्हेंटमधील पुढील विजेते आणि उपविजेते यांना नंतर आयोजित केलेल्या भव्य स्पर्धेसाठी नामांकन केले जाईल.

संरक्षण संशोधन आणि विकास संस्थेचा (DRDO) 65 वा स्थापना दिवस साजरा 01 जानेवारी 2023 रोजी साजरा करण्यात आला.

- संरक्षण संशोधन आणि विकास संस्थेचा (DRDO) 65 वा स्थापना दिवस साजरा 01 जानेवारी 2023 रोजी साजरा करण्यात आला. डीआरडीओचे अध्यक्ष डॉ. एसव्ही कामत यांनी यावेळी डीआरडीओ बांधवांना संबोधित केले. त्यांनी R&D उत्कृष्टतेसाठी DRDO च्या वचनबद्धतेची पुष्टी केली आणि संरक्षण क्षेत्रात स्वावलंबी होण्यासाठी अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाच्या विकासाबद्दल माहिती दिली.
- त्या दिवशी, डॉ. कमल नैन चोप्रा, माजी DRDO शास्त्रज्ञ, यांनी लिहिलेल्या DRDO मोनोग्राफ 'इन्फ्रारेड सिग्नचर, सेन्सर्स अँड टेक्नॉलॉजीज' चे प्रकाशनही करण्यात आले. DRDO कॅलेंडर 2023 देखील प्रसिद्ध करण्यात आले.

कॅप्टन शिवा चौहान या सियाचीनमध्ये कार्यरत असलेल्या पहिल्या महिला अधिकारी ठरल्या आहेत.

- कॉर्प्स ऑफ इंजिनीअर्समधील कॅप्टन शिवा चौहान यांची सियाचीन ग्लेशियरमधील फ्रंटलाइन पोस्टवर नियुक्ती करण्यात आली आहे, जगातील सर्वात उंच युद्धभूमीवर महिला आर्मी ऑफिसरच्या अशा पहिल्या ऑपरेशनल तैनातीमध्ये त्या पहिला महिला आहे. सियाचीनमध्ये सुमारे 15,600 फूट उंचीवर असलेल्या कुमार पोस्टवर सोमवारी तीन महिन्यांच्या कार्यकाळासाठी कठोर प्रशिक्षण घेतल्यानंतर कॅप्टन शिवा चौहान यांची नेमणूक करण्यात आली.

भारत सरकारने आणखी 100 K9-वज्र टँक खरेदी करण्याची प्रक्रिया सुरू केली.

- संरक्षण मंत्रालयाने 100 आणखी K9-वज्र टँक केलेल्या स्व-चालित हॉव्झरच्या खरेदीसाठी प्रक्रिया सुरू केली आहे. लार्सन अँड टुब्रो (L&T) ने दक्षिण कोरियाच्या संरक्षण क्षेत्रातील कंपनी हानव्हा डिफेन्सकडून हस्तांतरित केलेल्या तंत्रज्ञानाचा वापर करून भारतात K9-वज्र टँक तयार केले. 2020 मध्ये पूर्व लडाखमध्ये तणावाच्या शिखरावर, चीनने मोठ्या प्रमाणावर सैन्य उभारल्याच्या पार्श्वभूमीवर लष्कराने के-9 वज्र टँक केलेल्या स्वयंचलीत हॉव्झर्सची एक रेजिमेंट तेथे तैनात केली. त्यांच्या कामगिरीने खूश होऊन, लष्कर अखेरीस 200 अतिरिक्त तोफा खरेदी करण्याचा विचार करत आहे

भारताने सुदानमधील यूएन मिशनमध्ये महिला शांती सैनिकांची सर्वात मोठी एकल तुकडी तैनात केली.

- भारत हा सुदानमधील यूएन मिशनमध्ये महिला शांतीरक्षकांची एक पलटण तैनात करेल. 2007 मध्ये लायबेरियात पहिल्यांदाच सर्व महिलांची तुकडी तैनात केल्यापासून यूएन मिशनमध्ये महिला शांतीरक्षकांची ही भारतातील सर्वात मोठी एकल तुकडी असेल. दोन अधिकारी आणि 25 इतर रँक यांचा समावेश असलेली भारतीय तुकडी एंगेजमेंट प्लाटूनचा भाग बनेल. अबेई मधील तैनातीमुळे शांतीरक्षकांच्या दलातील भारतीय महिलांची संख्या लक्षणीयरीत्या वाढवण्याच्या भारताच्या उद्देशालाही सूचित केले जाईल. या तुकडीला उत्तर आणि दक्षिण दरम्यानच्या फ्लॅशपॉईंट सीमेवर लक्ष ठेवण्याचे आणि मानवतावादी मदत वितरण सुलभ करण्याचे काम देण्यात आले आहे आणि अबेईमधील नागरिक व मानवतावादी कामगारांच्या संरक्षणाकरिता शक्ती वापरण्यासाठी अधिकृत केले आहे.

क्रीडा बातम्या

हरियाणाच्या हॉकी महिला संघाने खेळो इंडिया युथ गेम्स 2022 जिंकला.

- हॉकी हरियाणाच्या महिला संघाने खेळो इंडिया युथ गेम्स 2022 च्या 18 वर्षांखालील महिला पात्रता फेरीत भुवनेश्वर येथे अंतिम फेरीत मध्य प्रदेशचा (2-0) पराभव करून जिंकले. अंतिम सामन्यात, पूजा आणि गुरमेल कौर यांनी प्रत्येकी एक गोल करत हरियाणाच्या बाजूने सामना संपवला. ओडिशाने तिसऱ्या आणि चौथ्या स्थानासाठी झालेल्या सामन्यात हॉकी झारखंडला 2-1 ने पराभूत करून तिसरे स्थान पटकावले.

पुरस्कारांची यादी.

- सर्वोत्कृष्ट गोलकीपर : कविता (हरियाणा);
- सर्वोत्कृष्ट डिफेंडर: योगिता वर्मा (मध्य प्रदेश);
- सर्वोत्कृष्ट मिडफिल्डर: मनीषा (हरियाणा);
- सर्वोत्कृष्ट स्ट्राईकर: भूमिका साहू (मध्य प्रदेश)

मध्य प्रदेशने ओडिशाचा 6-5 ने पराभव करून खेळो इंडिया युथ गेम्स 2022 चे भुवनेश्वर येथे 18 वर्षांखालील पुरुष पात्रता स्पर्धेचे विजेतेपद पटकावले.

- हॉकीमध्ये, मध्य प्रदेशने ओडिशाचा 6-5 ने पराभव करून खेळो इंडिया युथ गेम्स 2022 चे भुवनेश्वर येथे पुरुषांच्या 18 वर्षांखालील पात्रता स्पर्धेचे विजेतेपद पटकावले. रोमहर्षक फायनलमध्ये जमीर मोहम्मदने हॅट्रिक नोंदवून अंतिम फेरीत धडक मारली, तर मध्य प्रदेशकडून अली अहमद, मोहम्मद झैद खान आणि कर्णधार अंकित पाल यांनी प्रत्येकी एक गोल केला. दुसरीकडे, ओडिशाकडून अनमोल एक्का, पॉलस लाक्रा, दीपक मिंज आणि आकाश सोरेंग यांनी प्रत्येकी एक गोल केला. हरियाणाने झारखंडचा 2-0 असा पराभव करत स्पर्धेतील तिसरे स्थान निश्चित केले.

पुरस्कारांची यादी.

- सर्वोत्कृष्ट गोलकीपर: रवी (हरियाणा)
- सर्वोत्कृष्ट डिफेंडर: सुंदरम राजावत (मध्य प्रदेश)
- सर्वोत्कृष्ट मिडफिल्डर: प्रेमदयाल गिरी (ओडिशा)
- सर्वोत्कृष्ट स्ट्राईकर: अली अहमद (मध्य प्रदेश)

कोनेरू हम्पीने जागतिक बुद्धिबळ ब्लिट्झ चॅम्पियनशिपमध्ये रौप्यपदक जिंकले.

- माजी जागतिक जलद चॅम्पियन के. हम्पीने अल्माटी, कझाकस्तान येथे संपन्न झालेल्या जागतिक ब्लिट्झ बुद्धिबळ स्पर्धेत भारताचे पहिले रौप्य पदक जिंकण्यासाठी उत्कृष्ट कामगिरी केली. हम्पीने 17व्या आणि अंतिम फेरीत चीनच्या झोंगयी टॅनचा पराभव करत रौप्यपदक जिंकले. चौथ्या मानांकित हम्पीने 12.5 गुण मिळवले, जे कझाकिस्तानच्या सुवर्णपदक विजेत्या बिबिसारा बालाबायेवापेक्षा अर्धा गुण मागे आहे. विश्वनाथन आनंद यांच्यानंतर जागतिक ब्लिट्झमध्ये पदक जिंकणारा हम्पी ही दुसरी भारतीय आहे.

कौस्तव चॅटर्जी भारताचा 78वा ग्रँडमास्टर ठरला आहे.

- कोलकाता स्थित एकोणीस वर्षीय बुद्धिबळपटू कौस्तव चॅटर्जी भारताचा 78वा ग्रँडमास्टर बनला. ते पश्चिम बंगालचे दहावे जीएम देखील आहेत. कौस्तवने ऑक्टोबर 2021 मध्ये बांगलादेशमधील ग्रँडमास्टरस बुद्धिबळ स्पर्धेत पहिला GM नॉर्म मिळवला. नोव्हेंबर 2022 च्या पहिल्या आठवड्यात आशियाई चॅम्पियनशिपमध्ये त्याला त्याचा दुसरा GM नॉर्म मिळाला. त्याने ऑगस्टमध्ये FIDE रेटिंग 2500 ओलांडली. राष्ट्रीय वरिष्ठ बुद्धिबळ स्पर्धेत 10 फेऱ्यांनंतर 8/10 गुणांसह कौस्तव GM अभिजीत गुप्तासोबत संयुक्त आघाडीवर आहे.
- हॉकी हरियाणाच्या महिला संघाने खेले इंडिया युथ गेम्स 2022 च्या 18 वर्षांखालील महिला पात्रता फेरीत भुवनेश्वर येथे अंतिम फेरीत मध्य प्रदेशचा (2-0) पराभव करून जिंकले. अंतिम सामन्यात, पूजा आणि गुरमेल कौर यांनी प्रत्येकी एक गोल करत हरियाणाच्या बाजूने सामना संपवला. ओडिशाने तिसऱ्या आणि चौथ्या स्थानासाठी झालेल्या सामन्यात हॉकी झारखंडला 2-1 ने पराभूत करून तिसरे स्थान पटकावले.

पुरस्कारांची यादी.

- सर्वोत्कृष्ट गोलकीपर : कविता (हरियाणा);
- सर्वोत्कृष्ट डिफेंडर: योगिता वर्मा (मध्य प्रदेश);
- सर्वोत्कृष्ट मिडफिल्डर: मनीषा (हरियाणा);
- सर्वोत्कृष्ट स्ट्राईकर: भूमिका साहू (मध्य प्रदेश)

सौराष्ट्रच्या जयदेव उनाडकटने रणजी ट्रॉफीचा इतिहास रचला आणि पहिल्या षटकात हॅट्रिक घेणारा पहिला गोलंदाज ठरला.

- सौराष्ट्रच्या जयदेव उनाडकटने रणजी ट्रॉफीचा इतिहास रचला आणि पहिल्या षटकात हॅट्रिक घेणारा पहिला गोलंदाज ठरला. राजकोट येथील एलिट ग्रुप बी सामन्यात कारकिर्दीतील सर्वोत्कृष्ट आठ विकेट्स घेत पुढील षटकात आणखी दोन जोडून डावखुरा वेगवान गोलंदाजाने दिल्लीचा नाश केला. उनाडकटच्या हॅट्रिक बळींमध्ये सलामीवीर ध्रुव शोरे, वैभव रावल आणि दिल्लीचा युवा कर्णधार यश धुल यांचा समावेश होता.

ऑस्ट्रेलियाची बेलिंडा क्लार्क ही पहिली महिला क्रिकेटपटू बनली आहे जिने तिच्या सन्मानार्थ पुतळा बसविण्यात आला.

- ऑस्ट्रेलियाची बेलिंडा क्लार्क ही पहिली महिला क्रिकेटपटू बनली आहे जिने तिच्या सन्मानार्थ पुतळा टाकला आहे, सिडनी क्रिकेट ग्राउंडच्या बाहेर अनावरण केलेल्या माजी कर्णधाराच्या कांस्य शिल्पाचे अनावरण करण्यात आले आहे. क्लार्कने 1991-2005 दरम्यान 15 कसोटी आणि 100 पेक्षा जास्त मर्यादित षटकांचे सामने खेळले आणि 1997 मध्ये डेन्मार्क विरुद्ध नाबाद 229 धावांची खेळी करताना वन-डे ट्विंशतक झळकावणारी ती पहिली क्रिकेटर बनली.

प्रणेश एम भारताचा 79 वा ग्रँडमास्टर ठरला आहे.

- प्रणेश एम हा भारताचा 79 वा ग्रँडमास्टर बनला आहे, त्याने या स्पर्धेपूर्वी त्याचे तीन नियम पूर्ण केले आहेत. प्रणेश एम हा रिल्टन चषक, FIDE सर्किटच्या पहिल्या स्पर्धेचा विजेता म्हणून उदयास आला. भारताच्या 16 वर्षीय प्रणेशने स्टॉकहोममधील मैदानात क्लिन स्वीप केले, त्याने आठ गेम जिंकले आणि पूर्ण गुण प्राप्त करून IM कान कुकुकसारी (स्वीडन) आणि GM निकिता मेशकोव्ह (लाटविया) क्रमवारीत यांच्या पुढे गेला.

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या**इस्रो, आंध्र विद्यापीठ रिप करंट्सचा अंदाज लावण्यासाठी समुद्रकिना-यावर उपकरणे उभारणार आहेत.**

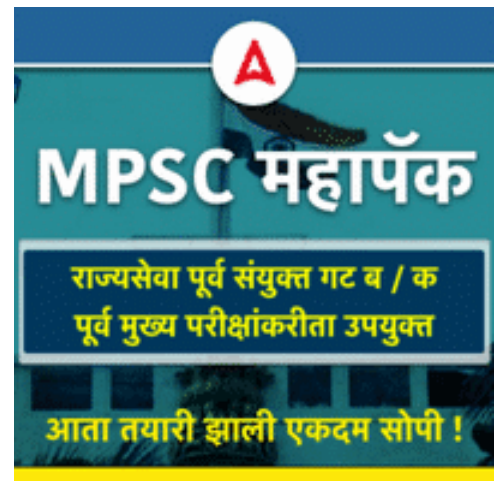
- इंडियन स्पेस अँड रिसर्च ऑर्गनायझेशन (इस्रो), नॅशनल सेंटर फॉर अर्थ सायन्सेस (एनसीईएस), आणि आंध्र विद्यापीठ (एयू) यांनी संशोधन केले आहे आणि निष्कर्ष काढला आहे की निव्व्या ध्वज-प्रमाणित रुशीकॉंडा समुद्रकिनारा आणि आरके बीच येथे सतत रिप करंट झोन हे धोक्याचे बनले आहेत.

महत्त्वाचे मुद्दे

- ISRO, NCES आणि आंध्र विद्यापीठाने संशोधन केले आहे आणि मरीन आणि स्थानिक पोलिसांना चेतावणी देण्यासाठी रिप करंट ओळखण्यासाठी उपकरणे स्थापित केली आहेत.
- शहरात रिप करंटचे मोठे अंदाज प्रयोग करण्याचे नियोजन केले जात आहे.
- भीमली बीच आणि रुशीकॉंडा बीच हे किनारे मृत्यूच्या सापळ्यात बदलले आहेत .
- जगभरातील सर्व किनाऱ्यांवर रिप प्रवाह सामान्य आहेत. लोक रिप करंट झोनमध्ये गुडघा-खोल पातळीपर्यंत पाण्यात प्रवेश करू शकतात.
- 2012-2022 दरम्यान विज्ञान आणि आसपासच्या विविध समुद्रकिनाऱ्यांवर 200 हून अधिक लोक बुडाले .
- भीमली बीच आणि रुशीकॉंडा बीच सोबत, याराडा बीचचा देखील रिप करंट झोनमध्ये समावेश करण्यात आला आहे.
- गेल्या सहा वर्षांत एकट्या आरके बीचवर 60 जणांचा बुडून मृत्यू झाला.

अँस्ट्रोसॅटवरील अल्ट्राव्हायोलेट इमेजिंग टेलिस्कोप (UVIT) इमेज वापरून शास्त्रज्ञांनी ओमेगा सेंटॉरी या गोलाकार क्लस्टरमध्ये विचित्र गरम तारे शोधले आहेत.

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ अँस्ट्रोफिजिक्सच्या ओमेगा सेंटॉरी शास्त्रज्ञांच्या नेतृत्वाखालील खगोलशास्त्रज्ञांच्या चमूने आणि त्यांच्या आंतरराष्ट्रीय सहकार्यांनी आपल्या आकाशगंगेतील सर्वात मोठ्या ग्लोब्युलर क्लस्टर सिस्टमचा अभ्यास करण्याचा निर्णय घेतला. त्यांनी अँस्ट्रोसॅटवरील अल्ट्राव्हायोलेट इमेजिंग टेलिस्कोप (UVIT) प्रतिमा वापरून क्लस्टरमध्ये विचित्र गरम तारे शोधले आहेत.

ISRO साठी 2023 हे वर्ष महत्वाचे आहे कारण ISRO द्वारे 2023 मध्ये आदित्य L1, गगनयान आणि चंद्रयान-3 या तीन महत्वाच्या मोहिमा आखण्यात येणार आहे.

- 2022 मध्ये, भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) ने नवीन उंची गाठली कारण त्यांनी आपल्या मानवी अंतराळ उड्डाण मोहिमेची पुष्टी करण्यासाठी नवीन चाचण्यांचा प्रयोग करून आपल्या अंतराळवीरांना प्रशिक्षित करण्यासाठी नवीन सुविधा निर्माण केल्या आणि भारताचे पहिले खाजगीरित्या तयार केलेले रॉकेट टाकून खाजगी क्षेत्राशी एक नवीन संबंध निर्माण केला.
- गगनयान मोहिमेची पहिली चाचणी ज्याद्वारे देशाची पहिली अंतराळवीर मोहीम जी भारतीयांना ग्रहाबाहेर देशी बनावटीच्या तंत्रज्ञानात पाठविल्या जाणार आहे, हा भारतीय अंतराळ संस्थेने आतापर्यंत हाती घेतलेला सर्वात धाडसी उपक्रम आहे.
- 2023 मध्ये, आदित्य L1 मिशन पहिल्या Lagrange पॉइंट (L1) ला प्रक्षेपित होईल. NASA मधील सौर आणि हेलिओस्फेरिक वेधशाळा उपग्रह SOHO आता पृथ्वी-सूर्य प्रणालीच्या L1 बिंदूवर आधारित आहे, जे सूर्याचे सतत दृश्य देते.
- नासाने आर्टिमिस-1 मोहिमेचे पहिले प्रक्षेपण पूर्ण केल्यानंतर भारत आपल्या सर्वात यशस्वी चंद्र परिभ्रमण तपासणीचा उत्तराधिकारी प्रक्षेपित करण्यास तयार आहे. या वर्षाच्या जूनमध्ये चंद्रयान-3, GSLV Mk-III द्वारे प्रक्षेपित होणार आहे

महत्वाचे दिवस

भारत सरकारने आंतरराष्ट्रीय बाजरी वर्ष (International Year of Millets- IYM) 2023 साठीचा प्रस्ताव प्रायोजित केला होता जो संयुक्त राष्ट्र महासभेने (UNGA) स्वीकारला होता.

- भारत सरकारने आंतरराष्ट्रीय बाजरी वर्ष (IYM) 2023 साठीचा प्रस्ताव प्रायोजित केला होता जो संयुक्त राष्ट्र महासभेने (UNGA) स्वीकारला होता. आंतरराष्ट्रीय बाजरी वर्ष (IYM) साजरा करण्यात भारत सरकार आघाडीवर राहण्यासाठी ही घोषणा महत्त्वपूर्ण ठरली आहे. PM नरेंद्र मोदी यांनी IYM 2023 ला 'लोक चळवळ' बनवण्यासोबतच भारताला 'मिलेटसाठी ग्लोबल हब' म्हणून स्थान देण्याचे त्यांचे व्हिजन शेअर केले आहे.

जागतिक कुटुंब दिन दरवर्षी 1 जानेवारी रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक कुटुंब दिन दरवर्षी 1 जानेवारी रोजी साजरा केला जातो. हा दिवस कुटुंबांच्या कल्पनेतून राष्ट्र आणि संस्कृतींमध्ये एकता, समुदाय आणि बंधुत्वाची भावना निर्माण करतो. हा दिवस इतर संस्कृती, राष्ट्रांबद्दल अवास्तव नकारात्मक वृत्तींना परावृत्त करण्यासाठी साजरा केला जातो.

सावित्रीबाई फुले यांची 192 वी जयंती 03 जानेवारी 2023 रोजी साजरा करण्यात आली.

- सावित्रीबाई फुले या महाराष्ट्रीयन कवयित्री, शिक्षणतज्ज्ञ आणि समाजसुधारक होत्या. त्यांनी आणि त्यांचे पती मा. ज्योतिबा फुले यांनी महाराष्ट्रात आणि भारतात महिलांच्या हक्कांच्या प्रगतीसाठी महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. भारतातील स्त्रीवादी चळवळीची स्थापना करण्याचे श्रेय तिला जाते. पुण्यात, भिडे वाड्याजवळ, सावित्रीबाई आणि त्यांचे पती यांनी 1848 मध्ये पहिली आधुनिक भारतीय मुलींची शाळा स्थापन केली. त्यांनी जाती आणि लिंगभेद आणि व्यक्तीवरील अन्याय दूर करण्यासाठी मोहीम चालवली.

जागतिक ब्रेल दिवस दरवर्षी 4 जानेवारी रोजी साजरा केला जातो.

- 4 जानेवारी रोजी साजरा केला जाणारा जागतिक ब्रेल दिवस, अर्धवट दृष्टी असलेल्या आणि अंधांसाठी संवादाचा एक प्रकार म्हणून ब्रेलच्या महत्त्वावर भर देतो. युनायटेड नेशन्स 2019 पासून हा दिवस साजरा करत आहे. जागतिक ब्रेल दिन 4 जानेवारी 1809 रोजी जन्मलेल्या लुई ब्रेलच्या जयंती निमित्त देखील साजरा केला जातो. बालपणात दृष्टी गमावल्यानंतर, फ्रेंच शिक्षकाने ब्रेल तंत्र तयार केले. **युद्धातील अनाथ मुलांबद्दल जागरुकता निर्माण करण्याच्या उद्देशाने दरवर्षी 6 जानेवारी रोजी जागतिक युद्ध अनाथ दिवस पाळला जातो.**
- युद्धातील अनाथ मुलांबद्दल जागरुकता निर्माण करण्याच्या उद्देशाने दरवर्षी 6 जानेवारी रोजी जागतिक युद्ध अनाथ दिवस पाळला जातो. या मुलांना त्यांच्या काळजीवाहू गमावल्यानंतर शारीरिक दुर्लक्ष करण्यापेक्षा जास्त त्रास सहन करावा लागतो.
- हा दिवस साजरा करण्याचे सर्वात महत्त्वाचे कारण म्हणजे युद्धाच्या कमकुवत परिणामांवर प्रकाश टाकणे. विशेषतः अनाथ आणि त्यांची दुर्दशा यावर लक्ष केंद्रित केले जाते. ज्या मुलांचा युद्धात प्रत्यक्ष सहभाग नसतो, त्यांना बहुतेकदा सर्वात जास्त त्रास सहन करावा लागतो. युद्धे किती विध्वंसक असू शकतात आणि त्यामुळे होणारे नुकसान याचा संपूर्ण परिणाम समजून घेणे हे या दिवसाचे उद्दिष्ट आहे.

निधन बातम्या

माजी पोप बेनेडिक्ट 16 यांचे वयाच्या 95 व्या वर्षी निधन झाले.

- माजी पोप बेनेडिक्ट यांचे व्हॅटिकनमधील मेटर इक्लेसिया मठात निधन झाले आहे. ते 95 वर्षांचे होते. कॅथोलिक चर्चचे प्रमुख, माजी पोप बेनेडिक्ट, राजीनामा देणारे 600 वर्षातील पहिले पोप होते. 2013 मध्ये त्यांनी राजीनामा दिला आणि त्यांची जागा सध्याचे पोप फ्रान्सिस यांनी घेतली. पोप बेनेडिक्ट हे 1000 वर्षात पोप बनणारे पहिले जर्मन होते. 19 एप्रिल 2005 ते 28 फेब्रुवारी 2013 रोजी राजीनामा देईपर्यंत ते व्हॅटिकन सिटीचे प्रमुख होते. ऑस्ट्रियाजवळील दक्षिण जर्मन गावात 16 एप्रिल 1927 रोजी जोसेफ अलॉइसियस रॅट्झिंगर म्हणून त्यांचा जन्म झाला.

रतन टाटा यांचे जवळचे विश्वासू आणि समूहातील दिग्गज आर कृष्णकुमार यांचे निधन झाले.

- रतन टाटा यांचे जवळचे विश्वासू आणि समूहातील दिग्गज आर कृष्णकुमार यांचे निधन झाले. केरळमध्ये जन्मलेले कृष्णकुमार, ज्यांनी समूहातील अनेक पदांवर काम केले होते, ज्यात त्यांच्या हॉस्पिटॅलिटी शाखा इंडियन हॉटेल्सचे प्रमुख होते, ते 84 वर्षांचे होते. कार्यकारी भूमिकांमधून निवृत्तीनंतर ते टाटा ट्रस्टमध्ये सक्रिय होते आणि ते काम करणाऱ्या टीमचा एक भाग होते. सायरस मिस्त्री हकालपट्टी प्रकरणामध्ये रतन टाटा सोबत. 2009 मध्ये कृष्णकुमार यांना पद्मश्री पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले होते.

अपोलो 7 चे अंतराळवीर वॉल्टर कनिंगहॅम यांचे निधन झाले.

- अमेरिकेची अंतराळ संस्था, नासाच्या अपोलो या पहिल्या यशस्वी अंतराळ मोहिमेमधले अंतराळवीर वॉल्टर कनिंगहॅम यांचे वयाच्या 90 व्या वर्षी निधन झालं. कनिंगहॅम हे शोधक होते, त्यांच्या कार्यानं नासाच्या नवीन आर्टिमिस चंद्रमोहिमेची पायाभरणी केल्याचं नासाचे प्रशासक बिल नेल्सन यांनी म्हटलं आहे. कनिंगहॅम हे अपोलो- 7 मोहिमांमधल्या तीन अंतराळवीरांपैकी एक होते.

इटली आणि चेल्सीचे माजी स्ट्रायकर जियानलुका व्हियाली यांचे निधन झाले.

- इटली आणि चेल्सीचा माजी स्ट्रायकर जियानलुका व्हियाली, स्वादुपिंडाच्या कर्करोगाशी दीर्घकाळ लढा दिल्यानंतर वयाच्या 58 व्या वर्षी निधन झाले. Gianluca Vialli हा एक इटालियन फुटबॉल खेळाडू आणि व्यवस्थापक होता जो स्ट्रायकर म्हणून खेळला होता. विअल्लीने 1980 मध्ये त्याच्या मूळ इटलीमध्ये क्रेमोनीस येथे क्लब कारकिर्दीची सुरुवात केली जिथे त्याने 105 लीग सामने खेळले आणि 23 गोल केले. त्याच्या कामगिरीने सॅम्पडोरियाला प्रभावित केले ज्याने त्याला 1984 मध्ये करारबद्ध केले आणि ज्यांच्यासोबत त्याने 85 लीग गोल केले, त्याने तीन इटालियन कप, सेरी ए आणि युरोपियन कप विजेते चषक जिंकले.

पुस्तके आणि लेखक बातम्या

माजी आयएस काकी माधवराव यांनी "ब्रेकिंग बॅरियर्स" हे नवीन पुस्तक लिहिले आहे.

- माजी आयएस अधिकारी काकी माधवराव यांनी "ब्रेकिंग बॅरियर्स: द स्टोरी ऑफ अ दलित चीफ सेक्रेटरी" नावाचे नवीन पुस्तक लिहिले आहे जे जमिनीच्या पातळीवर नागरी सेवांच्या गतिशीलतेबद्दल तपशील संबोधित करते आणि सूक्ष्म धोरणांबद्दलच्या ज्ञानातील अंतर देखील भरते. शासन हे पुस्तक एमेस्को बुक्स प्रायव्हेट लिमिटेडने प्रकाशित केले आहे. के माधवराव हे 1962 च्या बॅचचे भारतीय प्रशासकीय सेवा (IAS) अधिकारी आहेत, जे आंध्र प्रदेश (AP) चे मुख्य सचिव म्हणून सेवानिवृत्त झाले. त्यांचा जन्म 1939 मध्ये कृष्णा जिल्ह्यातील पेदामदली गावात झाला. त्यांनी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) मध्ये संचालक म्हणून आणि आर्थिक पर्यवेक्षण मंडळाच्या उप-समितीचे सदस्य म्हणून काम केले.

मध्य प्रदेशचे राज्यपाल श्री मंगुभाई पटेल यांच्या हस्ते हिंदीतील मानव शारीर रचना विज्ञान या वैद्यकीय पुस्तकाचे प्रकाशन करण्यात आले.

- मध्य प्रदेशचे राज्यपाल श्री मंगुभाई पटेल यांच्या हस्ते हिंदीतील मानव शारीरशास्त्र या वैद्यकीय पुस्तकाचे प्रकाशन समारंभात करण्यात आले जे डॉ. ए.के. द्विवेदी यांनी लिहिलेल्या वैद्यकीय शिक्षणाशी संबंधित सर्व अभ्यासक्रमांच्या वैद्यकीय विद्यार्थ्यांसाठी अतिशय उपयुक्त पुस्तक आहे. डॉ ए के द्विवेदी हे इंदूरचे होमिओपॅथिक डॉक्टर आहेत प्रोफेसर आणि एचओडी फिजियोलॉजी SKRP गुजराती होमिओपॅथिक मेडिकल कॉलेज इंदौर आणि केंद्रीय आयुष मंत्रालय (भारत सरकार) होमिओपॅथी संशोधन परिषदेच्या वैज्ञानिक सल्लागार मंडळाचे सदस्य आहेत.

संजीव सन्याल यांचे भारताच्या स्वातंत्र्यलढ्यातील भूमिकेवरील 'क्रांतीकारी' हे नवीन पुस्तक प्रकाशित करण्यात आले.

- क्रांतिकारक, संजीव सन्याल यांचे नवीन पुस्तक: इतिहासाविषयी असंख्य दृष्टिकोन आहेत आणि त्यापैकी बरेच लेखक आणि त्याच्या वैचारिक ध्यांवर प्रभाव टाकतात. त्यांचे पुस्तक केवळ कोरडा इतिहास न राहता किस्सा आणि इतर बारकाव्यांद्वारे या क्रांतीची मानवी बाजू अधोरेखित करते.

अहवाल आणि निर्देशांक बातम्या

कॉन्ट्रॅक्ट किलिंग, अँम्बुश, वॉर झोन मृत्यू आणि प्राणघातक जखमांसह जगभरात मारले गेले आहेत.

- कॉन्ट्रॅक्ट किलिंग, अँम्बुश, वॉर झोन मृत्यू आणि प्राणघातक जखमांसह जगभरात मारले गेले आहेत. 2003 ते 2022 या दोन दशकांत या पत्रकारांची त्यांच्या कामाच्या संदर्भात हत्या करण्यात आली आहे. अहवालानुसार दरवर्षी सरासरी 80 हून अधिक पत्रकार मारले जात आहेत.

महत्त्वाचे मुद्दे

- 2012 आणि 2013 मध्ये 144 आणि 142 पत्रकार मारले गेले होते.
- या वर्षात त्यांच्या कामाच्या संदर्भात मारल्या गेलेल्या पत्रकारांची संख्या 58 होती.
- ते गेल्या चार वर्षांतील सर्वोच्च होते आणि 2021 च्या तुलनेत 13.7 टक्के जास्त होते.
- गेल्या दोन दशकांत, 15 देशांमध्ये 80 टक्के माध्यमांच्या मृत्यूच्या घटना घडल्या आहेत.
- इराक आणि सीरिया या दोन देशांमध्ये सर्वाधिक मृत्यू झाले असून गेल्या 20 वर्षांत एकूण 578 पत्रकार मारले गेले आहेत.
- त्यानंतर अफगाणिस्तान, येमेन आणि पॅलेस्टाईन यांचा क्रमांक लागतो. त्यानंतर सोमालियासह आफ्रिकेलाही सोडले नाही.

विविध बातम्या

संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी अरुणाचल प्रदेशातील सियोम पुलाचे उद्घाटन केले.

- बॉर्डर रोड ऑर्गनायझेशन (BRO) द्वारे पूर्ण केलेल्या 27 इतर पायाभूत सुविधा प्रकल्पांसह अरुणाचल प्रदेशमधील सियोम पुलाचे उद्घाटन संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी केले. 724 कोटी रुपये खर्चून बांधलेले, हे प्रकल्प लडाखपासून अरुणाचलपर्यंतच्या चीनच्या सीमेवर असलेल्या भारताच्या सीमा पायाभूत सुविधांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर वाढ करतील. अरुणाचल प्रदेश, जम्मू-कश्मीर, लडाख, उत्तराखंड, सिक्कीम, पंजाब आणि राजस्थानमधील 21 इतर पूल, तीन रस्ते आणि तीन अतिरिक्त पायाभूत सुविधा प्रकल्पांचे उद्घाटन राजनाथ सिंह यांच्या हस्ते सियोम पुलावरून करण्यात आले.

FAME इंडिया फेज II योजनेतर्गत दिल्लीत 50 इलेक्ट्रिक बसेस सुरू करण्यात आल्या.

- अवजड उद्योग मंत्रालयाच्या FAME इंडिया फेज II योजनेतर्गत समर्थनासह 50 इलेक्ट्रिक बसेस दिल्लीत सुरू करण्यात आल्या. 2019 मध्ये, सरकारने तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी 10,000 कोटी रुपये मंजूर केले. एकूण अर्थसंकल्पीय मदतीपैकी सुमारे 86 टक्के निधीची तरतूद प्रोत्साहनासाठी करण्यात आली आहे जेणेकरून इलेक्ट्रिक वाहनांना मागणी निर्माण होईल. ही इलेक्ट्रिक वाहने ही अशी वाहने आहेत जी अर्धवट किंवा पूर्णपणे इलेक्ट्रिक पॉवरवर चालतात. त्यांचा चालण्याचा खर्च कमी आहे आणि ते पर्यावरणास अनुकूल देखील आहेत कारण ते कमी किंवा कोणतेही जीवाश्म इंधन (पेट्रोल किंवा डिझेल) वापरत नाहीत. या वाहनांमुळे वाढते प्रदूषण, ग्लोबल वॉर्मिंग, नैसर्गिक संसाधनांचा न्हास इत्यादी समस्या सोडवता येतात.

TRF LeT प्रॉक्सीला दहशतवादी संघटना म्हणून घोषित केले आहे.

- TRF 2019 मध्ये लष्कर-ए-तैयबा या प्रतिबंधित दहशतवादी संघटनेची प्रॉक्सी संघटना म्हणून अस्तित्वात आली होती. गृह मंत्रालयाने सांगितले आहे की, TRF ही दहशतवादी कारवायांना चालना देण्यासाठी ऑनलाइन माध्यमातून तरुणांची भरती करत आहे. केंद्राने बेकायदेशीर क्रियाकलाप (प्रतिबंध) कायदा, UAPA अंतर्गत द रेझिस्टन्स फ्रंट (TRF) ला दहशतवादी संघटना म्हणून घोषित केले आहे.

संस्कृती मंत्रालयाने 50 ASI-संरक्षित डेटा गहाळ झाल्याचा अहवाल दिला आहे.

- केंद्र सरकारने संरक्षित केलेली 50 स्मारके देशात गायब झाली आहेत. केंद्र सरकारने यासंदर्भात संसदेत माहिती दिली आहे. केंद्रीय सांस्कृतिक मंत्रालयाने दिलेल्या माहितीत असे म्हटले आहे की, देशातील 3,693 केंद्रीय संरक्षित स्मारकांपैकी 50 स्मारके गायब आहेत. स्मारके गायब होणे ही गंभीर चिंतेची बाब असल्याचे केंद्र सरकारने म्हटले आहे. हरवलेल्या स्मारकांमध्ये उत्तर प्रदेशातील 11 स्मारकांचा समावेश आहे. यासोबतच दिल्ली आणि हरियाणामध्ये प्रत्येकी दोन स्मारके बेपत्ता झाल्याची नोंद आहे. आसाम, उत्तराखंडसह इतर अनेक राज्यांतील स्मारकांचाही या यादीत समावेश आहे.

पुरुषोत्तम रुपाला यांच्या हस्ते 29 मोबाईल पशुवैद्यकीय युनिट्स आणि कॉल सेंटरचे उद्घाटन केले.

- केंद्रीय मत्स्यव्यवसाय, पशुसंवर्धन आणि दुग्धव्यवसाय मंत्री पुरुषोत्तम रुपाला यांनी 05 जानेवारी रोजी तिरुवनंतपुरममध्ये 29 मोबाईल पशुवैद्यकीय युनिट (Mobile Veterinary Units- MVU) आणि केंद्रीकृत कॉल सेंटरचे उद्घाटन केले. हे MVU एकसमान हेलपलाइन क्रमांक 1962 सह केंद्रीकृत कॉल सेंटरद्वारे चालवले जातील. यामध्ये, पशुपालक/पशुपालक मालकांकडून कॉल प्राप्त केले जातील.

मुख्य मुद्दे

- केरळमधील पशुपालकांच्या हितासाठी हे एक मोठे पाऊल आहे. केरळ विविध जिल्ह्यांमध्ये 50 MVU तैनात करत आहे.
- हे दुग्धव्यवसाय क्षेत्राला निर्वाह-आधारित कृषी उपजीविकेतून व्यावसायिकदृष्ट्या व्यवहार्य उद्योगात बदलण्यास मदत करेल, परिणामी केरळच्या तरुणांना फायदेशीर रोजगार मिळेल.
- हे पशुपालक/गुरेदोरे मालकांकडून कॉल प्राप्त करतील आणि पशुवैद्य आपत्कालीन स्वरूपावर आधारित सर्व प्रकरणांना प्राधान्य देतील आणि शेतकऱ्यांच्या दारात उपस्थित राहण्यासाठी त्यांना जवळच्या MVU कडे पाठवतील.
- MVU पशुवैद्यकीय समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी आणि देशातील दुर्गम भागात माहितीच्या प्रसारासाठी वन-स्टॉप केंद्र म्हणून काम करतील.
- MVUs रोगनिदान उपचार, लसीकरण, कृत्रिम गर्भाधान, किरकोळ शस्त्रक्रिया हस्तक्षेप, दृकश्राव्य सहाय्य, दूरच्या भागात प्राणी मालकांना प्रदान करतील.
- चालू आर्थिक वर्षात, भारत सरकारच्या पशुसंवर्धन आणि दुग्धव्यवसाय विभागाने (DAHD) देशभरात 4332 MVUs मंजूर केले आहेत.

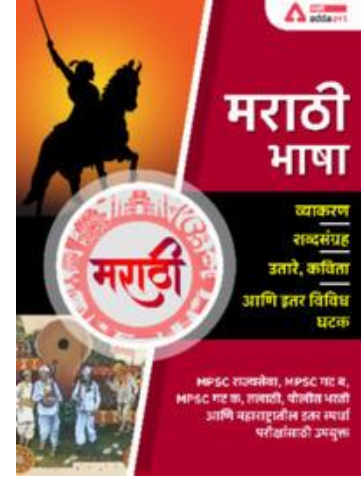
2022 मध्ये भारतातील वार्षिक सरासरी जमिनीच्या पृष्ठभागावरील हवेचे तापमान दीर्घकालीन सरासरीपेक्षा +0.51 अंश सेल्सिअस जास्त होते.

- 2022 मध्ये भारतातील वार्षिक सरासरी जमिनीच्या पृष्ठभागावरील हवेचे तापमान दीर्घकालीन सरासरीपेक्षा (1981-2010 कालावधी) +0.51 अंश सेल्सिअस जास्त होते. 1901 मध्ये देशव्यापी नोंदी सुरू झाल्यापासून 2022 हे वर्ष रेकॉर्डवरील पाचवे सर्वात उष्ण वर्ष होते. तथापि, हे 2016 मध्ये भारतात आढळलेल्या सर्वोच्च तापमानवाढीपेक्षा कमी आहे (+0.710C ची विसंगती) आणि मागील वर्ष 2021 पेक्षा जास्त आहे.

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्वाचे मुद्दे:

- ब्राझीलची राजधानी: ब्रासिलिया
- चलन: ब्राझिलियन रिल
- इंडियन ओव्हरसीज बँकेची स्थापना: 10 फेब्रुवारी 1937, चेन्नई;
- इंडियन ओव्हरसीज बँकेचे संस्थापक: एम. सीटी. एम. चिदंबरम चेटीयार;
- इंडियन ओव्हरसीज बँकेचे मुख्यालय: चेन्नई
- DRDO स्थापना तारीख: 1958;
- DRDO कार्यकारी अध्यक्ष: डॉ समीर व्ही कामथ
- DRDO मुख्यालय: DRDO भवन, नवी दिल्ली
- उत्तराखंडचे मुख्यमंत्री: पुष्कर सिंग धामी
- उत्तराखंडचे राज्यपाल: गुरमीत सिंग
- उत्तराखंडच्या राजधानी: देहराडून (हिवाळा), गैरसेन (उन्हाळा).
- हिमाचल प्रदेशचे मुख्यमंत्री: सुखविंदर सिंग सुखू;
- हिमाचल प्रदेश राज्य प्राणी: हिम बिबट्या;
- हिमाचल प्रदेश राजधानी: शिमला (उन्हाळा), धर्मशाला (हिवाळा)
- बँक ऑफ सिंगापूरची स्थापना: 29 जानेवारी 2010;

- बँक ऑफ सिंगापूर पालक संस्था: ओव्हरसी-चायनीज बँकिंग कॉर्पोरेशन, लिमिटेड
- बिहारचे राज्यपाल: फागु चौहान;
- बिहारचे मुख्यमंत्री: नितीशकुमार;
- बिहार राजधानी: पाटणा

Adda247

मराठी

MARATHI

सरळसेवा भरती विशेष
तलाठी भरती 2.0 2023

Starts Dec 29, 2022 8 AM to 11 AM

MARATHI

महाराष्ट्र शिक्षक अभियोग्यता चाचणी- 2023
एकलव्य
TAIT विशेष बॅच

Starts Jan 16, 2023 7 PM to 10 PM